

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Právní zdroje pro podnikatele
Sources of Law for Businessmen

Student: Veronika Kubinová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Krügerová, Ph.D.

Ostrava 2010

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a další prameny.“

V Ostravě dne 7. 5. 2010

Veronika Kubinová

Ráda bych poděkovala Ing. Martině Krügerové, Ph.D. za podněty a pomoc při vypracování mé bakalářské práce.

Obsah:

1.	Úvod.....	1
2.	Teoretická východiska.....	3
2.1.	Podnikání	3
2.2.	Subjekty obchodního práva.....	3
2.2.1.	Podnikatel	3
2.2.2.	Stát, státní orgány a organizace	7
2.2.3.	Zahraniční osoby	8
2.3.	Podnik	9
2.4.	Prameny obchodního práva.....	10
3.	Analýza zdrojů	13
3.1.	Obchodní zákoník	14
3.2.	Ostatní monografie	15
3.3.	Ministerstvo průmyslu a obchodu.....	16
3.4.	Odborná periodika	16
3.5.	Elektronická databáze vědecké knihovny.....	17
3.6.	Internetové zdroje	18
3.7.	Právní systémy	20
3.8.	Zdroje informací o ostatních ekonomických subjektech	21
3.9.	Účetní software	22
4.	Uplatnění vybraných zdrojů v praxi.....	23
4.1.	Právní systémy	23
4.2.	Upotřebení právních zdrojů v praxi.....	32
5.	Závěr.....	41
6.	Zdroje	44

1. Úvod

Právo ušlo od počátku svého vzniku velice dlouhou cestu. Bez práva by vůbec nebyla možná existence státu. Právo tvoří hranice, mezi nimiž se pohybujeme. Překročení těchto hranic je postíženo sankcí. Tímto způsobem je udržován pořádek a systém ve státě a každém právním oboru.

Tématem mé bakalářské práce jsou právní zdroje pro podnikatele. Těmito zdroji jsou jakákoli pojednání o právu. Právními zdroji pro podnikatele jsou pak ty monografie, časopisy, internetové zdroje, systémy a software, jež podnikatel využije ve své praxi. Oblast podnikání upravuje zejména obchodní právo, z části pak právo občanské, nicméně nesmíme zapomínat na provázanost celého právního systému. Svou práci zaměřím tedy nejvíce na oblast práva obchodního.

Znalost práva a aktuálních právních předpisů je velice důležitá, neboť neznalost zákona neomlouvá. Podnikatel se tak snadno může ocitnout v nepříjemné situaci a je tedy v jeho zájmu zajistit si takové zdroje, které jsou pro obor jeho podnikání důležité. Orientace v právním systému je velice obtížná, neustálé odkazy na související paragrafy nás mnohdy odradí od toho, abychom si daný zákon přečetli podrobně. Na druhé straně se musím zmínit o zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Dle tohoto zákona mají povinnost poskytovat informace státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Dále mají tuto povinnost subjekty, kterým stát svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnosti v oblastech veřejné správy v rozsahu rozhodovací činnosti.

Právní zdroje by nám tedy měly usnadnit cestu hledání. Jelikož je podnikání neustále na vzestupu, zlepšují se pro něj i podmínky. Mnoho společností pak tohoto rozmachu využívá ve svůj prospěch a věnuje se vydávání publikací, systémů a softwarů usnadňujících podnikateli „rozluštění“ právních předpisů.

V první části práce seznámím s teoretickými východisky, jež považuji za důležité, abych přiblížila, kterých subjektů se zejména bude týkat analýza právních zdrojů. Dále pak uvedu prameny obchodního práva, neboť odtud jsou čerpány veškeré informace. V další části zanalyzuji vybrané právní zdroje.

Praktickou část své bakalářské rozdělím na dvě části. V té první srovnám dva právní systémy z hlediska aktualizací, přehlednosti a ceny. Ve druhé části pak uvedu příklad vynaložení finančních prostředků fiktivní společnosti, pokud se rozhodne využívat dané zdroje právních informací.

Cílem mé bakalářské práce bude nalézt a zanalyzovat právní zdroje důležité pro podnikatelskou činnost. Budu hledat zdroje zejména obchodního práva a doporučím ty, jež budou na základě získaných poznatků z mého pohledu nejvhodnější, a to jak z hlediska právního obsahu a využití v praxi, tak i z hlediska ceny.

1. Teoretická východiska

V této kapitole seznámím se základními pojmy obchodního práva a podnikání. Vysvětlím definici podnikání a uvedu výčet subjektů obchodního práva, popíši osoby, které jsou dle obchodního zákoníku podnikateli, jakožto i včleněním stát, státní orgány a organizace a zahraniční osoby. Krátce seznámím s podnikem a jeho složkami. Nakonec uvedu prameny obchodního práva obecně, neboť odtud budu vycházet při tvoření své bakalářské práce. Považuji za důležité vědět, odkud vůbec pravidla pro chování v podnikání podnikatel čerpá.

1.1. Podnikání

Definice dle zákona č. 513/1991 Sb.: „*Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.*“

Podnikání je činnost, která probíhá neustále, nejedná se jen o využití příležitosti k vydělávání. Samostatnost poskytuje informace o tom, že provozovatel podnikatelskou činnost vykonává sám a není ve vztahu podřízenosti vůči tomu, v jehož prospěch ji vykonává. Podnikatel provozuje svou podnikatelskou činnost zásadně pod názvem, jímž je registrován, ať již jménem a příjmením nebo obchodní firmou. Vlastní odpovědnost se netýká pouze plnění svých závazků či právních předpisů, ale také odpovědnosti za výsledek podnikatelské činnosti. Zda činnost přinesla zisk nebo ztrátu, není důležité, pokud však byla uskutečňována za účelem dosažení zisku. [2., s. 8]

1.2. Subjekty obchodního práva

1.2.1. Podnikatel

Dle obchodního zákoníku je podnikatelem: a) osoba zapsaná v obchodním rejstříku,

b) osoba, která podniká na základě živnostenského oprávnění,

c) osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů,

d) osoba, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu.

Podnikatelem může být právnická¹ i fyzická² osoba. Obecně lze konstatovat, že podnikatelem je osoba, která je držitelem příslušného oprávnění nebo povolení k výkonu podnikatelské činnosti a tuto činnost také skutečně vykonává. Jedinou výjimkou jsou osoby zapsané do obchodního rejstříku, ty jsou podnikateli na základě jejich zápisu, aniž by musely činnost vykonávat. [4., s. 7]

Osoba zapsaná do obchodního rejstříku

Do obchodního rejstříku se zapisuje pouze subjekt, o kterém to stanoví zákon. Povinnost nemůže být založena žádným soukromoprávním dokumentem, jako je například smlouva. Povinně se do obchodního zákoníku zapisují obchodní společnosti a družstva, samostatné právnické osoby zřizované zákonem, o nichž to zákon výslovně stanoví a fyzické osoby splňující zákonná kritéria.

Důvodem zápisu do obchodního rejstříku je rozhodující průměr výše výnosů a příjmů za dvě poslední účetní období, který musí dosahovat zákonné hranice 120 000 000 Kč. Překročením této hranice vzniká povinnost fyzické osoby podat návrh na zápis do obchodního rejstříku.

Zvláštní skupinu subjektů tvoří podnikatelé, kteří splňují podmínky stanovené zákonem a mohou být zapsáni do obchodního rejstříku na vlastní žádost. Jedná se o fyzické osoby s bydlištěm na území státu tvořícího Evropský hospodářský prostor. Zde došlo ke zrovnoprávnění s občany České republiky. Co se týče fyzických osob s pobytem mimo území členského státu Evropské unie či států tvořících Evropský hospodářský

---

¹ Zákon č. 40/1964 Sb., § 18 odst. 1 občanský zákoník: Způsobilost mít práva a povinnosti mají i právnické osoby. Dále v odst. 2 tohoto zákona je uvedeno, že právnickými osobami jsou sdružení fyzických nebo právnických osob, účelová sdružení majetku, jednotky územní samosprávy a jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon. Právnickou osobou je tedy každý subjekt, který má práva a povinnosti a není fyzickou osobou, musí však jít o subjekt založený na základě písemné smlouvy či zakládací listiny a musí být současně zapsán do obchodního rejstříku nebo jiného zákonem určeného rejstříku.

² O fyzické osobě pojednává § 7 občanského zákoníku. V odst. 1 uvádí, že způsobilost fyzické osoby mít práva a povinnosti vzniká narozením. Tuto způsobilost má i počaté dítě, narodí-li se živé. Tato způsobilost zaniká smrtí, jak je uvedeno v odst. 2. Jestliže smrt nelze prokázat předepsaným způsobem, soud fyzickou osobu prohlásí za mrtvou, zjistí-li její smrt jinak. Z § 8 se dovídáme, že způsobilost k právním úkonům vzniká v plném rozsahu zletilostí, která se nabývá dovršením osmnáctého roku.

prostor, ty se do obchodního rejstříku zapisují povinně, chtějí-li podnikat na území České republiky. Dále dle nařízení Rady Evropského hospodářského společenství se do obchodního rejstříku zapisují evropské hospodářské zájmové sdružení se sídlem na území České republiky, dle nařízení Rady Evropských společenství se povinně zapisuje evropská společnost, která může být založena dvěma či více společnostmi mající sídla v různých členských státech Evropské unie či tvořících Evropský hospodářský prostor, a konečně dle nařízení Rady Evropského společenství se do obchodního rejstříku zapisuje také evropská družstevní společnost.

Fyzické osoby se tedy, až na uvedené výjimky, do obchodního rejstříku nezapisují, jestliže o to samy nepožádají. Mezi osobou zapsanou a nezapsanou do obchodního rejstříku nečiní obchodní zákoník, ve statutu podnikatel, žádný rozdíl. Právní důsledky však zde vyvstávají. Jako příklad můžeme uvést, že fyzická osoba nezapsaná do obchodního rejstříku nemůže zapsat organizační složku a jejího vedoucího do obchodního rejstříku, obdobně nemůže udělit prokuru, apod. [1., s. 83]

Rovněž je možné, že podnikatelem bude osoba, která nebyla založena za účelem podnikání a jejíž předmět činnosti neobsahuje žádnou podnikatelskou aktivitu. Může se jednat o společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost, které byly založeny za jiným, než podnikatelským účelem. Právnícká osoba se tedy stává podnikatelem až na základě zápisu do obchodního rejstříku. [4., s. 8]

Osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění

Převážná část podnikatelů v České republice podniká na základě zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Definice je velice podobná definici podnikání. Živnost lze tedy považovat za zvláštní druh podnikání, jehož podmínky jsou upraveny v živnostenském zákoně. Je nutno brát v potaz negativní vymezení činností, které živností nejsou.

Živnostenský zákon upravuje podmínky jak pro fyzické, tak i pro právnické osoby. Stanoví všeobecné podmínky pro fyzické osoby, mezi něž patří dosažení věku osmnácti let, způsobilost k právním úkonům a bezúhonnost. U právnické osoby musí všeobecné podmínky splňovat její odpovědný zástupce. Vedle obecných podmínek je nutno dodržovat

podmínky zvláštní. Těmito podmínkami jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud ji živnostenský zákon nebo zvláštní zákon vyžadují.

Jedná se tedy o osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění, bez ohledu na to, zda jde o živnost koncesovanou nebo ohlašovací vázanou a řemeslnou či živnost ohlašovací volnou. Existenci živnostenského oprávnění podnikatelé prokazují výpisem z živnostenského rejstříku nebo stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, respektive pravomocným rozhodnutím o udělení koncese u živností koncesovaných. Od účinnosti novely živnostenského zákona se živnostenský rejstřík stává seznamem veřejným, dostupným jak v listinné, tak v elektronické podobě. [4., s. 8]

Osoba podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních právních předpisů

Třetí skupinu tvoří osoby, které podnikají na základně jiného, než živnostenského oprávnění. Mají však právo podnikat v oblastech, které jsou z působnosti živnostenského zákona vyloučeny, ale zvláštní předpis upravuje jejich podmínky. Zpravidla zde patří tzv. svobodná povolání, jako jsou advokáti, daňoví poradci, exekutoři, veterináři, dále zde zahrnujeme pořádání loterií a jiných podobných her, hornictví a jiné. Povolání k výkonu podnikatelské činnosti jim udělují profesní komory, kde jsou tyto osoby rovněž registrovány. [1., s. 85]

Osoba provozující zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního právního předpisu

Nesmíme opomenout, že podnikateli jsou osoby, které provozují zemědělskou výrobu a jsou zapsány do evidence podle zvláštního zákona. Evidenci těchto podnikatelů vedou obecní úřady obcí s rozšířenou působností. [1., s. 85]

Aby mohla být fyzická nebo právnická osoba zemědělským podnikatelem, musí splňovat určité podmínky. Fyzická osoba musí být starší osmnácti let, musí mít plnou způsobilost k právním úkonům, musí mít trvalý pobyt na území České republiky a musí pohovorem před místně příslušným obecním úřadem prokázat základní znalost českého jazyka, nejedná-li se o občana České republiky nebo občana některého z členských států Evropské unie. Právnická osoba dokazuje splnění těchto podmínek pomocí odpovědného zástupce, stanoveného pro tento účel. Tento odpovědný zástupce odpovídá za řádný provoz

podnikání. Odpovědným zástupcem může být pouze fyzická osoba, která může tuto funkci vykonávat maximálně pro dva zemědělské podnikatele.

Povinnosti být v evidenci nepodléhají fyzické osoby provozující drobné pěstitelské a chovatelské činnosti či osoby prodávající rostlinné výrobky nebo nezpracované živočišné výrobky. [4., s. 9]

Zmíním zde ještě pojem fiktivní podnikatel. Jedná se o právnické osoby, které byly založeny za jiným účelem než podnikání. Jestliže byly tyto osoby založeny v příslušné právní formě a zapsány do obchodního rejstříku, stávají se tímto podnikatelem, třebaže nepodnikají.

Kromě osob, které splňují všechny zákonné požadavky a jsou uvedeny v příslušných registrech, existuje kategorie osoby, které se vymykají zákonným mezím. Jde o případy, kdy právnická nebo fyzická osoba podniká, aniž by k tomu měla oprávnění podle živnostenského nebo jiného zákona nebo je jí podnikání přímo zakázáno, ať už soudním rozhodnutím o zákazu činnosti nebo rozhodnutím živnostenského úřadu o pozastavení činnosti. Obdobně, jestliže její činnost dané oprávnění překračuje. [1., s. 85]

Podnikatelem není osoba, která může svou činnost vykonávat bez zvláštního oprávnění. Zde obvykle řadíme majitele nájemních domů, drobné pěstitele, aj.

1.2.2. Stát, státní orgány a organizace

Podle ustanovení § 21 Občanského Zákoníku je stát právnickou osobou, pokud je účastníkem občanskoprávních vztahů. Režimu obchodního zákoníku jsou podřízeny obchodní závazkové vztahy, jejich účastníkem je na jedné straně stát nebo samosprávná územní jednotka v případě dodržení dvou podmínek. První je, že druhým účastníkem závazkového vztahu je podnikatel. Další pak, že podnikatel uzavírá vztah v rámci své podnikatelské činnosti a stát nebo jednotky územní samosprávy tak souběžně činí, aby uspokojily veřejný zájem.

Vedle státních organizací existuje řada státem zřízených organizací, které rovněž vystupují v obchodně závazkových vztazích jako stát. Jedná se především o školy, muzea, galerie, vědecké, výzkumné, či památkové ústavy a další instituce, jejichž hlavní náplní není podnikatelská činnost. Tyto subjekty se mohou stát účastníky obchodně závazkových

vztahů, ale z obsahu smluv, které uzavírají, musí být patrné, že jde o uspokojování veřejných potřeb. [1., s. 87-88]

1.2.3. Zahraniční osoby

Obchodní zákoník v § 21 odst. 2 definuje zahraniční osobu buď jako fyzickou osobu s bydlištěm mimo území České republiky, nebo právnickou osobu se sídlem mimo území České republiky.

Zahraniční osoby jsou na území České republiky rovnocenným subjektem obchodních vztahů vedle tuzemských podnikatelů. Mohou zde podnikat na základě stejných podmínek a ve stejném rozsahu, pokud zákon nestanoví jinak. Tímto je do obchodních vztahů zakomponován princip tzv. národního zacházení. Jsou zde ovšem připuštěny tři výjimky. Za prvé mohou právní předpisy obsahovat odlišnou úpravu, např. speciální podmínky prodeje zbraní. Druhou možností je, že jiný režim stanovily mezinárodní smlouvy uvedené ve Sbírce zákonů. A za třetí může být zásada národního zacházení vyloučena v případě, kdy cizí stát neuplatňuje tuto zásadu vůči občanům České republiky.

Podnikání zahraniční osoby je definováno jako podnikání zahraniční osoby s využíváním, resp. zřízením podniku nebo jeho organizační složky umístěné na území České republiky. Oprávnění zahraniční osoby podnikat v České republice vzniká zápisem této osoby, eventuálně organizační složky jejího podniku do obchodního rejstříku. Zápis se provede na návrh zahraniční osoby a k podnikání je oprávněná v rozsahu zapsaného předmětu podnikání. Tudíž je povinna vlastnit i příslušné živnostenské oprávnění a stanovit odpovědného zástupce s trvalým pobytem na území státu. Dále jsou za podnikatele rovněž považovány osoby, které mají dle právního řádu své mateřské země oprávnění k podnikání.

Zvláštní úpravu zavedla novela obchodního zákoníku pro fyzické osoby s bydlištěm v některém z členských států Evropské unie nebo jiném státě tvořícím Evropský hospodářský prostor, které podnikají na území České republiky. Ustanovení tak vyjmulu fyzické osoby s bydlištěm ve státě Evropské unie nebo v jiném státě Evropského hospodářského prostoru. Není tedy z popisu zřejmé, zda se tyto fyzické osoby nemusejí

zapisovat do obchodního rejstříku, nebo zda této osobě vznikne oprávnění k podnikání bez ohledu na zápis do obchodního rejstříku.

Současně se však mohou objevit subjekty, které budou obchodním zákoníkem považovány za podnikatele, zahraniční osoby, které nejsou zapsány do obchodního rejstříku a přesto vyvíjejí obchodní styky. Na jejich aktivity pak dopadají ustanovení upravující jednotlivé smluvní typy pouze za předpokladu, že se jejich závazkové vztahy řídí českým právním řádem.

Ustanovení obchodního zákoníku dává zahraničním osobám oprávnění majetkové účasti v českých právnických osobách. Musí ovšem založit právnickou osobu za stejných podmínek jako české osoby nebo se mohou stát společníkem v ní. Zahraniční osoba se rovněž může podílet na založení české právnické osoby nebo získat účast v české právnické osobě, která byla založena předtím. Dříve mohla být tuzemská právnická osoba založena nejen podle českého práva, ale i podle jiného. Nyní lze však českou právnickou osobu založit jen podle práva českého.

Co se týče přenosu sídla právnické osoby, ať již z tuzemska do zahraničí, nebo obráceně, nevyskytují se zde zvláštní náležitosti, kromě zápisu do obchodního rejstříku. Předpokladem přemístění sídla právnické osoby je, aby tento postup připouštěla pro Českou republiku závazná mezinárodní smlouva vyhlášená ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv. Pokud se rozhodne právnická osoba přemístit své sídlo na území České republiky, budou se její vnitřní poměry nadále řídit řádem státu, ve kterém byla založena. Na ochranu třetích osob je však nutné, aby splňovala některé základní požadavky. Jako příklad můžeme uvést výši základního kapitálu dle tuzemských právních předpisů. [1., s. 91-94]

1.3. Podnik

Podnik jako věc hromadná zahrnuje vše, co s vůlí podnikatele náleží k hospodářskému organismu, který podnikatel vytvořil k účelům svého podnikání. Počítáme zde věci movité i nemovité, majetková práva, jiné hodnoty a nehmotné statky. Podnik zahrnuje i nehmotné a osobní složky podnikání. Oceněním všech těchto složek určujeme hodnotu podniku.

1.4.   *Prameny obchodního práva*

Komunitární právo

Tímto právem se rozumí právo Evropského společenství. Vstupem České republiky do Evropské unie nabylo komunitární právo přednosti před českým národním právem. Klíčový význam zde má Smlouva o založení Evropského společenství. Pro nás je rovněž důležitá Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii. Nesmí být opomíjeno sekundární právo ve formě nařízení. Je zavazující přímo a bezprostředně. Pro obchodní právo jsou významné nařízení týkající se nadnárodních obchodních korporací, soutěžního práva, práva kapitálového trhu a práv průmyslových. Vstupem České republiky do Evropské unie došlo k rozdílu interpretace a aplikace norem obchodního práva, neboť zákonná ustanovení vycházející z komunitárního práva, musí být vyložena a použita způsobem odpovídajícím kontextu komunitární úpravy. Tedy český soudce musí dbát na to, aby ustanovení interpretoval dle směrnice vydané Evropským společenstvím. Takto je zaručeno, že si členské státy komunitární právo nacionalizují s odkazem na souvislosti a tradice vlastního národního právního řádu.

Obchodní zákoník

Obchodní zákoník je hlavní pramenem českého obchodního práva. Úprava vztahů mezi podnikateli a při podnikání se tedy v první řadě podrobuje ustanovením obchodního zákoníku. Především se to týká majetkových vztahů mezi podnikateli, popř. majetkových vztahů mezi podnikatelem a třetí osobou soukromoprávní povahy.

Obchodní zákoník je především předpisem soukromoprávní povahy, ovšem některým veřejnoprávním úpravám se nevyhýbá. Zahrnuje čtyři části. První část upravuje věcnou působnost zákoníku a základní instituty obchodního práva, jakými jsou ustanovení o podnikatelích a podniku, o obchodní firmě, o obchodním rejstříku, o podnikání zahraničních osob v tuzemsku, o hospodářské a nekalé soutěži, a další. Druhá část obsahuje ustanovení o obchodních společnostech a družstvech, třetí pak obchodní závazkové vztahy. Konečná část zahrnuje ustanovení společná, přechodná a závěrečná. Zákoník nabyl svou účinnost 1. ledna roku 1992. Právní vztahy vzniklé dříve se řídí podle dřívějších předpisů. Výjimka se týká úpravy některých bankovních smluv a vztahu

k obchodním společnostem a družstvům, jimž bylo uloženo přizpůsobit své zakladatelské listiny nové právní úpravě.

Předpisy občanského práva

Předpisy občanského práva jsou sekundárním pramenem práva obchodního. V obchodním zákoníku §1 odst. 2 je uvedeno, že pokud nelze některé otázky týkající se podnikatelů nebo podnikání řešit dle jeho ustanovení, řeší se dle práva občanského. Z odkazu na občanský zákoník vyplývá soukromoprávní povaha zákoníku obchodního. A tento odkaz rovněž vyjadřuje, že obecným předpisem obchodního práva je občanský zákoník. Vztah občanského a obchodního zákoníku je vztahem obecného právního předpisu k právnímu předpisu speciální povahy. Tímto je dána priorita aplikace obchodního zákoníku na všechny vztahy vznikající mezi podnikateli nebo při podnikání, řeší-li je obchodní zákoník sám. Teprve tehdy, jestliže obchodní zákoník některý ze vztahů sám neupravuje, aplikují se další právní předpisy, především tedy občanský zákoník. Zejména se to týká smluvních dispozic s nemovitostmi, ale i některých typických tzv. jednostranných obchodů, například pojistné smlouvy. Ne vždy však nastává tato jednoduchá situace. Názvy institutů upravovaných v obchodním zákoníku, jako např. nadpis „některá ustanovení o právních úkonech“, zvěstují, že je nutno využít aplikace jak předpisů obchodního zákoníku, tak současně i zákoníku občanského.

Ovšem ne vždy se sekundárně využijí předpisy občanského zákoníku. Na některé vztahy spadající do vymezení § 1 odst. 1 obchodního zákoníku se použijí právní předpisy náležejících do jiných odvětví. Např. úprava obchodního zákoníku, týkající se obchodního rejstříku, podléhá obecným předpisům civilního soudního řádu, na normy obchodního zákoníku o účetnictví podnikatelů má přímou návaznost zákon o účetnictví a některé další předpisy veřejného práva. Mezi nejdůležitější veřejnoprávní předpisy pak řadíme zákon o ochraně hospodářské soutěže, zákon o živnostenském podnikání, zákon o konkursu a vyrovnání a některé další.

Obchodní obyčej

Obchodní obyčej uvádí zákon jako terciární pramen obchodního práva. Často se setkáváme s pojmy obchodní zvyklost a obchodní obyčej. Obchodní zvyklost být ale pramenem práva nemůže, jde totiž o v praxi zavedenou zvyklost, která se obvykle

dodržuje, aniž by zde byla právní povinnost dodržovat ji. Obchodní obyčej je naopak pravidlo, jež sice vzniklo spontánně, ale dodržuje se obecně, s vědomím, že se dodržovat musí. Základní rozdíl tedy tkví v přesvědčení, že od obchodního obyčeje se nelze odchýlit ani výslovným ujednáním ve smlouvě.

Ohledně obchodních obyčejů a zvyklostí se jistě vede mnoho sporů a závisí na rozhodnutí soudu, dle čeho se bude řídit. Většinou se jedná o nepsané právní normy, i když se již objevují monografie, jež se tohoto tématu týkají.

Zásady obchodního zákoníku

Pokud se objeví problém, jehož řešení nenaskýtá obchodní zákoník, ani další předpisy občanského nebo jiného práva, dokonce ani právní obyčej, je nutné řešení dle zásad obchodního zákoníku.

Jako první je princip jednotného soukromého práva. I přesto, že obchodní zákoník neustále nabývá na objemu, nelze poznávat jeho ustanovení bez znalosti občanského zákoníku.

Další je zásada rovnosti účastníků obchodních vztahů. Každý podnikatel se může rozhodnout, jakým druhem bude smlouva a jaký bude mít obsah. Že je obchodní zákoník soukromoprávní předpis vyplývá z rovnosti stran, smluvní svobody a dispozivity zákonných ustanovení.

Mezi specifické zásady obchodního zákoníku patří zásada profesionality, zákoník zdůrazňuje hledisko odborné péče, dále pak princip poctivosti v obchodě a zákaz zneužití postavení v obchodních korporacích.

Významné je přizpůsobování obchodního práva právním úpravám přijatým v Evropské unii. [1., s. 52-66]

2. Analýza zdrojů

V této kapitole se pokusím nabídnout co nejširší spektrum právních zdrojů nabízených současným trhem. Společnost postoupila na takovou úroveň elektronické informovanosti, že si dovolím tvrdit, že 90% podnikatelů otevře internetový vyhledávač dříve, než se rozhodne navštívit knihkupectví, či jinou odbornou instituci.

Ze všeho nejdříve vezmu obchodní zákoník. Cílem bude zjistit, která nakladatelství se věnují vydáváním tohoto zákona. Jelikož si myslím, že komentovaný obchodní zákoník podnikateli usnadňuje pochopení zákona, pokusím se najít takto zpracované zdroje. Pro podnikatele, kteří se rozhodli využít internetovou síť pro vyhledání obchodního zákoníku, navrhu ty stránky, jejichž obsah bude nejdůvěryhodnější a nejaktuálnější tak, aby se mohl věnovat vlastnímu obsahu a ne obtížnému vyhledávání.

Abych neopomněla stále se vydávající monografie, budu věnovat část této kapitoly i jim. Opět udělám průzkum trhu a vypíši seznam vydavatelství věnující se obchodnímu právu s několikaletou praxí. Zejména pro potřebu podnikatele, jež se rozhodl například koupit si Komentovaný zákon o DPH, jakým vydavatelstvím by měl věnovat pozornost.

Jelikož má podnikání pod patronátem Ministerstvo průmyslu a obchodu, prohlédnu si jejich internetové stránky, zda zde podnikatel nalezne potřebné odkazy na právní předpisy související s podnikáním a jiné.

Pro pravidelné informace se podnikateli jistě vyplatí investovat do předplatného odborného měsíčníku, či týdeníku. Pokusím se vyhledat vhodná periodika pro podnikatele a zhodnotit, zda poskytují užité informace.

Jako uživatel služeb veřejné knihovny neopomenou ani tento zdroj. Uvedu možnosti využití. Nespornou výhodou jistě bude odborné poradenství pro vyhledání těch správných publikací a malá částka v poměru množství přístupných zdrojů.

Internetová síť nabídne jistě nepřehledné množství stránek věnujících se problematice obchodního práva. Pokusím se vyhledat takové stránky, jejichž obsah bude důvěryhodný a aktuální. Vyhledávač nám nabídne spoustu možností, ale jak si vybrat tu správnou? Sestavením návodu a příkladu stránek pomohu podnikateli se zorientovat.

Ve zkratce seznámím s právními systémy, jež máme k dispozici. Větší pozornost jim však budu věnovat v praktické části své práce. Zdrojem pomoci podnikateli jistě mohou být informace o ostatních ekonomických subjektech. Seznámím tedy s internetovými stránkami, které tuto službu nabízejí. V poslední řadě se zmíním o účetních softwarech. Tyto softwary jsou v praxi hodně využívány. Opět rozeberu více v praktické části.

Ráda bych uvedla některé historické souvislosti vývoje obchodního práva. Počátky novodobého obchodního práva v českých zemích sahají ke konci 18. století, a právě v té době rovněž vzniká první literatura z tohoto oboru. První, ne příliš rozsáhlá, latinsky psaná, se týkala především směnek. Vlastní literatura obchodního práva byla v té době dosti chudá. Zmíním zde jméno Antonína Randy, díky němuž se obchodnímu právu dostalo důsledného a systematického vědeckého výkladu. Jeho soukromé obchodní právo rakouské vycházelo v sešitových vydáních od roku 1875. Jeho nástupci již nebyli tak významní. Další literatura se povětšinou týkala obchodních společností, jednalo se zejména o počátek 20. století. Poté se o literatuře obchodního práva nedá hovořit až do doby vydání obchodního zákoníku. Vzniká první komentovaný zákoník a pokus o komplexní zpracování obnoveného obchodního práva. Monografické práce se pak opět nejvíce věnují obchodním korporacím. Praxe využívá ponejvíce komentované obchodní zákoníky, jichž vyšlo v průběhu let mnoho, ačkoliv rozdílné kvality. Dílčí problémy jsou pak rozebírány zejména v řadě odborných i popularizujících periodik. [1., s. 69-73]

2.1. Obchodní zákoník

Jak jsem se již zmiňovala, je obchodní zákoník základním kamenem obchodního práva. Je státem utvořenou formou práva.

Obchodní zákoník neustále prochází novelizacemi a je proto důležité toto sledovat. Znění obchodního zákoníku je dostupné na internetových stránkách Ministerstva vnitra v záložce Legislativa. I přesto, že internetovými zdroji se budu podrobněji zabývat dále, myslím si, že je na místě uvést tuto informaci. Otevřením záložky Legislativa nás stránky odkazují na další, a to portál veřejné správy. V levém sloupci pak máme nabídku Vyhledávání. Buďto tedy ve vyhledávači napíšeme název předpisu nebo je možnost si vybrat z nabídky Vybrané předpisy. O aktuálních návrzích zákonů, o jejich aktuálním stádiu, zda již došlo k zamítnutí, či ke schválení, získáme informace z internetových stránek Poslanecké sněmovny parlamentu České republiky. V sekci Dokumenty nám jsou

k dispozici tzv. sněmovní listy. Po zadání textu „obchodní zákoník“ do vyhledávače se nám objeví tabulka s novelami k tomuto zákonu v daném volebním období. Texty novel jsou samozřejmě k dispozici v plném znění.

Nicméně aby se uživatel obchodního zákoníku pouze nepohyboval ve změní paragrafů a mnohdy těžko vyložitelných vět, slouží mu k ulehčení pochopení věci vydání obchodního zákoníku s komentářem. Takto vydaných zákoníků je již na trhu celá řada a tak má podnikatel možnost výběru. Tyto monografie mají za cíl objasnit základní pojmy, aby byly lehce pochopitelné pro většinu podnikatelů. Neslouží však pouze k tomuto účelu, rovněž upozorňují na nejnovější změny v tomto zákoníku a popisují situace, jichž se tyto změny týkají.

Co se týče přístupu k těmto komentovaným obchodním zákoníkům, není již bezplatný. Pro nákup takto komentovaného obchodního zákoníku doporučuji vydání od vydavatelství, které již má s vydáváním těchto publikací letité zkušenosti. Jako příklad mohu uvést nakladatelství C.H.Beck a Wolters Kluwer, a.s., dříve ASPI, a.s.

2.2. *Ostatní monografie*

Knih zabývajících se obchodním právem je již dnes mnoho. Ať již jde o publikace seznamující s obchodním právem obecně, až po ty zabývajících se konkrétním tématem. Vyberu tedy ta nakladatelství, jež jsou známá vydáváním publikací zaměřujících se na právní oblast.

K nákupu těchto odborných publikací můžeme využít buď přímo samo nakladatelství, nebo jsou knihy distribuovány pomocí knihkupectví, jež se zaměřuje na právní problematiku. Jedním z nich je vydavatelství, knihkupectví, antikvariát a internetový obchod Aleš Čeněk. Můžeme si vybrat z nabídky učebnic, právních předpisů a komentářů. Knihkupectví nalezneme v Praze, Plzni a Brně, ale specializuje se i na celorepublikovou distribuci. Samozřejmostí již je internetový obchod, kde si můžeme objednat vybranou publikaci a ta nám bude doručena až do naší kanceláře.

Významné místo ve vydávání právních publikací zabírá Wolters Kluwer, a.s., dříve ASPI, a.s. a nakladatelství C.H.Beck

Mezi významné pomocníky v oblasti právních předpisů patří jistě edice ÚZ - úplná znění předpisů. Nakladatelství Sagit, a.s. upozorňuje vydáváním úplného znění souborů předpisů na aktualizace. Novelizované pasáže jsou zvýrazněny tučně a odkazy na související předpisy jsou plně citovány.

Pro zhodnocení monografií, jež by mohl podnikatel využít, jsem si půjčila knihu Abeceda obchodního práva pro podnikatele v knihovně naší fakulty. [5.] Bohužel o nejnovější monografie je velký zájem. Našla jsem tedy tuto knihu vydanou v roce 1998. Musím říci, že jsem ji chtěla využít jako osnovu. Některé části pomohly, ale právo se velice rychle mění a je tedy nevhodnější mít v ruce knihu aktuální.

Aby si vydavatelé alespoň částečně zajistili odbyt tištěných publikací, přikládají ke knihám rovněž CD se vzory smluv, apod.

2.3. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*

Jako podnikatele by mé kroky jistě vedly na internetové stránky Ministerstva průmyslu a obchodu. Přímý odkaz na obchodní zákoník či jinou legislativu by zde však podnikatel nenašel. Až po otevření sekce Ministr se nám ukáže záložka Právní předpisy. Článek v tomto odkazu je pro uživatele právních předpisů rozcestníkem. Odkazuje na stránky Ministerstva vnitra a na Portál veřejné správy, které jsem již ve své práci zmínila, a na portál pro vyhledávání platných právních předpisů Evropských společenství.

2.4. *Odborná periodika*

Odebíráním tištěných dokumentů, jež vycházejí pravidelně, si podnikatel zajistí, aby mu neunikla novelizace. Rovněž se tyto publikace věnují aktuálním tématům, popřípadě zde můžeme nalézt rady, jak řešit konkrétní případy, které by mohl podnikatel ve své praxi dobře upotřebit. Podnikatel má možnost výběru z několika odborných časopisů. Zároveň je na něm rozhodnutí, zda upřednostní časopis, jehož obsah se věnuje více ekonomii či právu. Většina periodik již vychází i v elektronické podobě. Uživatel tak má možnost stáhnout si aktuální vydání, aniž by musel platit předplatné. Jsou tedy časopisy přístupné v elektronické verzi bezplatně, ale i časopisy, jež si můžeme zaplatit pomocí tzv. ikreditů nebo placené SMS. U některých pak platíme pouze za některé články, jiné příspěvky si můžeme přečíst bezplatně. Rovněž u těchto dokumentů musíme dbát na to, aby byly

v dostatečné míře pravdivé. Je vhodné si vybrat periodika, jež se na trhu vyskytují po řadu let a jejichž přispívatelé jsou jména lidí, jež mají potřebné znalosti v oboru.

Z časopisů věnujících se převážně právu doporučuji ty, jež vydává nakladatelství C.H.Beck. Zejména pak Právní rozhledy. Časopis se věnuje aktualitám z legislativy a judikatury, článkům ze všech právních oblastí, soudními rozhodnutími zásadní povahy s komentářem a rovněž názory a ohlasy čtenářů. Předplatné ovšem není nikterak levnou záležitostí. Cena však, v tomto případě, zaručuje, že se Vám do rukou dostanou pravdivé a novelizované informace. Stejně nakladatelství vydává rovněž Obchodněprávní revue. Tento měsíčník se především zaměřuje na oblast obchodního práva.

Vydavatelství Wolters Kluwer ČR, a.s. rovněž vydává časopisy věnující se převážně právní tematice. Zmíním například měsíčník Otázky § odpovědi z praxe. V tematicky setříděných celcích odpovídají na otázky odborníci z ministerstev, finančních úřadů, vysokých škol a daňoví poradci. Součástí předplatného je možnost využití bezplatné poradenské služby.

Časopis Zpravodaj ÚZ vychází jako doplněk edice ÚZ. Jedná se o měsíčník, který upozorňuje na změny předpisů ve všech oblastech důležitých pro podnikání. Tento zpravodaj si dává za úkol poskytnout podnikateli aktuální znění předpisů pro lepší orientaci v právním prostředí a zejména uspoření času ztraceného samostatným vyhledáváním novelizací.

Z časopisů více zaměřených na oblast ekonomie uvedu Ekonom. Předplatné na rok činí 1800,- Kč. Předplatitel tak získává některé výhody, jako např. bezplatný přístup do archivu čísel časopisu. Celé aktuální číslo časopisu uvedeno na internetových stránkách. Časopis je zpracován tak, aby byl čtivý. Je rozdělen na několik sekcí, sekce právo a daně je samozřejmostí. Laickým způsobem popisuje situace, jež se mohou podnikateli přihodit, jak v takovýchto situacích jednat nebo jak se jim vyhnout. Tradiční přílohou jsou rovněž Daně, recept, jak správně vyplnit daňové přiznání, jak opravit chyby s možností kladení dotazů.

2.5. Elektronická databáze vědecké knihovny

Pokud nepotřebujete mít právního rádce neustále po ruce, ale pouze sem tam si potřebujete přečíst informace o tom či onom tématu, doporučuji se zaregistrovat do vědecké knihovny, kterou nalezneme např. v Ostravě. Registrační poplatek činí na půl roku

pro fyzickou osobu 100 Kč a pro právnickou osobu 500 Kč. K dispozici jsou nám tak nejnovější publikace a zároveň levné řešení pro získání potřebných informací, navíc s obsluhou, která je nám ochotna pomoci a poradit.

Můžeme využít dalších služeb, které nám knihovna nabízí. Ve studovně a půjčovně seriálů je možnost vypůjčení časopisů, novin a ostatních pokračujících zdrojů. Oddělení speciálních fondů nám nabízí soupis norem, patentových spisů a různé firemní časopisy. Díky meziknihovní výpůjční službě můžeme získat zdroje, které v knihovně, v níž jsme zaregistrováni, nenajdeme. Umožní tedy například podnikateli z Ostravy získat exemplář vyskytující se pouze v Praze. Pokud jsme se rovněž rozhodli půjčovat si nějaká periodika pravidelně, můžeme využít cirkulační služby a tak nám budou nová čísla neustále k dispozici. V knihovně samozřejmě nechybí bibliografické a rešeršní služby. Díla si rovněž můžeme okopírovat či naskenovat.

Knihovna nám rovněž nabízí elektronickou databázi zdrojů. Zde pomocí rozcestníku můžeme nalézt zdroje z České republiky i zahraničí a samozřejmě jak v oblasti podnikání, tak v oblasti práva. Více o těchto elektronických zdrojích uvedu v kapitole internetové zdroje s poznámkou, že se jedná o stránky, na které mě navedla právě tato služba vědecké knihovny. Bohužel musím uvést, že ne všechny odkazy byly platné.

Jednotná informační brána je internetová služba, jež nám umožňuje nalézt dokumenty dostupné v celé České republice pomocí snadného vyhledávání.

2.6. Internetové zdroje

Jak jsem se již zmínila, první kroky podnikatele požadujícího jakékoli informace, ať již z oblasti práva či jiné problematiky, vedou k počítači a internetu. Internet je celosvětová síť, jež nám v mnoha životních situacích usnadňuje cestu. Jedná se o nejrychlejší způsob získávání informací. Bohužel však právo uveřejňovat své názory má každý občan. Tímto nám klesá důvěryhodnost stránek. Ve zvěti informací, článků, názorů není snadné vybrat pravdivou a aktuální informaci. Asi nejjednodušší způsob, jak tomuto předejít je, čerpat informace ze stránek, jež mají důvěryhodného provozovatele. Dále také doporučuji srovnávat informace. Pokud se totiž obsah liší, je to první signál, že zde asi není něco správně. Jako uživatel informací potřebných pro výkon podnikatelské činnosti se budu snažit ve své práci uvést ty, jež uvádějí informace pravdivé a co nejaktuálnější.

Jako věrohodný zdroj mohu uvést BusinessInfo.cz. Jedná se o integrovaný systém informací pro podnikání a export. Tento portál je provozován Ministerstvem průmyslu a obchodu. Cílem portálu je zajistit přehled podnikatelům v informacích a službách poskytovaných státní správou. Stránka je provozována agenturou CzechTrade. Jelikož je portál uzpůsoben pro podnikatele, naleznou na stránkách spoustu potřebných informací, dokumentů a článků. Užitečné informace lze rovněž nalézt v rubrice Právo v podnikatelské praxi. Portál samozřejmě myslí na aktualizace a přináší týdenní přehled zákonů publikovaných ve Sbírce zákonů České republiky s jejich celým zněním. Druhým takovýmto informačním portálem je Euro Info Centrum, které nalezneme na stránkách err.cz. Například pražské centrum nabízí informace o legislativě, clech, daních, veřejných zakázkách a podnikatelském prostředí v zemích Evropské unie, středomoří a zemích střední a východní Evropy i informace o podnicích nacházející se v těchto částech Evropy. [4., str. 26]

Profit je internetová stránka podobná Ekonomu i s vydáváním týdeníku. Roční předplatné činí 1224,- Kč. Nedočetla jsem se však, jaké výhody tímto předplatným získáme, neboť články jsou na internetu k dispozici v plných verzích.

Během zjišťování informací na internetu jsem narazila na stránku občanského sdružení Hospodáři ČR. Cílem sdružení je podpora podnikatelské činnosti a zjednodušení komunikace s veřejnou správou. Sdružení rovněž vydává i časopis. Stránka je sice určena pro podnikatele, ovšem z hlediska právních předpisů se na aktualizace nemůžeme spolehnout.

Z elektronických zdrojů vědecké knihovny jsem již většinu ve své práci uvedla, proto pouze zmíním, že nás knihovna na adresy těchto internetových stránek odkazuje. Jedná se o servery Justice.cz, spotřebitel.cz, pravnicaradce.cz, bussinescenter.cz, rejstřík advokátů, dlužníků, exekutorů, epravo.cz, sbcr.cz, lexdata.cz.

Občanské sdružení Spotřebitel se zaměřuje sice na právo, ale odpovídá zejména na dotazy občanů, jako spotřebitelů, jež si neví rady. Ze stránky mě pouze zaujal registr Etických dodavatelů.

Důležitý se jeví server epravo.cz, jenž je určený pro podnikatele, kteří požadují informace týkající se přímo právních předpisů. Najdeme zde články týkající se obchodního

práva, které i mimo jiné upozorňují na změny obchodního zákoníku. Součástí stránek je Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv a nejnovější přehledy účinností. Velice zdařilá stránka rovněž obsahující soudní rozhodnutí i praktické rady.

Většinou se nám, po zadání jakéhokoli právního předpisu do vyhledávače, zobrazí nabídka stránek business.center.cz. Je to jeden z nejnavštěvovanějších serverů s právními informacemi vůbec. Ačkoli se může zdát, že informace jsou vždy aktualizovány, stránky jsou přehledně zpracovány s tučně zvýrazněnými novelizacemi, mají stránky pouze informativní charakter a nelze je považovat za závazný zdroj. Přesto se mi však líbí sekce Diskuze, která je velmi hojně navštěvována, a tak se vám může dostat odpovědi ve velice krátkém čase. Závisí pak pouze na vás, zda této odpovědi budete důvěřovat. A také záložka Šablony. Zde najdeme šablony potřebné pro podnikání z hlediska zaměstnavatele i zaměstnance. Ovšem přesto všechny soubory na těchto stránkách nejsou k dispozici zdarma. Možnost odběru pravidelných informací v podobě emailu o změnách však zdarma je.

Dalším serverem, který se nám po práci s vyhledávačem zobrazí na jedné z předních příček je podnikatel.cz. Opět podobný server se zněním zákonů. Jak jsem zjistila, je docela pravidelně aktualizovaný a zdroje dat používají od Wolters Kluwer, a.s. Opět server, kde nalezneme spoustu článků a informací, zákony, informace o daních, a mnoho dalšího. Pokud je chceme využít pouze jako zdroj pro zákony, stránky mají jen informativní charakter, pokud ovšem hledáme rady a novinky v oblasti podnikání, mohou nám stránky posloužit.

Velice zajímavého výsledku jsem dosáhla, když jsem do internetového vyhledávače zadala heslo „poslední novela obchodního zákoníku“. Jelikož většina článků v nadpise obsahuje toto heslo, je velice obtížné poznat, kdy opravdu poslední aktualizace proběhla. Jak tedy zjistit, která novela proběhla nejpozději a nebyli bychom tak desinformováni? Abychom nemuseli navštívit všechny stránky, doporučuji rovnou sáhnout přímo ke zdroji a to na portál Veřejné správy, zde je obchodník v tom nejaktuálnějším znění.

2.7. Právní systémy

Zde se pouze zmíním, že máme možnost koupě právních systémů jako jsou ASPI, Codexis, či LexDATA. Provoz posledního zmíněného právního systému však již skončil.

Stránky nás odkazují na beck-online.cz. Více se těmto systémům věnuji v praktické části mé bakalářské práce.

2.8. Zdroje informací o ostatních ekonomických subjektech

Podnikatel může při svém podnikání užít rovněž registry, aby tak získal informace o ostatních subjektech. Každý podnikatel musí být zapsán v živnostenském rejstříku. Živnostenský rejstřík je veden Ministerstvem průmyslu a obchodu. Na stránkách www.rzp.cz tak zjistíme například sídlo společnosti, kdy byla společnost založena a jakou živností se zabývá. Dalším důležitým rejstříkem je jistě Obchodní rejstřík. Ten spadá pod Ministerstvo spravedlnosti České republiky a nalezneme jej na adrese www.justice.cz. Tato internetová stránka nás rovněž upozorní na odkazy, jež bychom mohli využít. Uvedu odkaz na Evidenci úpadců a na stránky Hospodářské komory České republiky. Na těchto stránkách je možnost zdarma využít programu na podporu podnikání. Stačí pouze vyplnit formulář a získáme tak odpověď na jakýkoli dotaz týkající se našeho podnikání. Dokonce je možnost výběru způsobu doručení informace.

Vyhledávání v jednotlivých rejstřících nám usnadní Administrativní registr ekonomických subjektů (ARES) spravovaný Ministerstvem financí České republiky. Zadáním ekonomického subjektu tak získáme souhrnné informace, jak o zápise do Obchodního rejstříku, tak o zápise do Živnostenského rejstříku, dále informace z výpisu Registru ekonomických subjektů Českého statistického úřadu a údaje z registru plátců DPH.

Pomocnou rukou podnikatelům je pak Axis4.info. Jedná se o Centrální registr, jehož cílem je vybudování katalogu všech podnikatelských subjektů ze všech oborů v České republice. Údaje jsou potřebné jak pro potencionální zákazníky, tak pro potencionální partnery. Registr je pod záštitou Hospodářské komory České republiky. Nalezneme zde informace o předmětu činnosti, adrese, jednatelích společnosti, ekonomické údaje i počet zaměstnanců.

Důležitým zdrojem pro podnikatele z hlediska informací je Centrální registr dlužníků. Na stránce dluznik.cz nenalezneme pouze seznam dlužníků, u nichž byl vyhlášen konkurs pro předluženost, ale rovněž i odkaz na registr advokátů a exekutorů. V registrech však teprve dochází k ověřování.

2.9. Účetní software

Pro podnikatele je jistě nedílnou součástí účetní software. Na trhu je jich dnes celá řada. Velice výrazným způsobem podnikatelskému subjektu ulehčují orientaci v účetním a daňovém systému. Software není levnou záležitostí, ale neměl by v kanceláři každého podnikatele chybět. Aktualizace jsou v ceně, a tak se nemusíme obávat, že bychom neměli k dispozici nejnovější zákony. Výběr softwaru je pak na každém podnikateli. Musí vědět, jaké požadavky má na systém a jakou částku je ochoten zaplatit.

3. Uplatnění vybraných zdrojů v praxi

Praktickou část své bakalářské práce zpracuji ve dvou částech. V té první srovnám dva právní systémy, a to Codexis a ASPI, a ve druhé části pak na příkladu fiktivní firmy vyhledám zdroje potřebné z hlediska právní problematiky.

3.1. Právní systémy

Abychom byli schopni se orientovat v nesčetném množství zákonů a předpisů, byly vyvinuty systémy, jež jsou ihned aktualizovány, a jakýkoli požadavek na zákon je nám ihned vyplněn. Podrobněji seznámím se systémy, se kterými jsem měla možnost se setkat díky volně přístupné verzi na škole.

Právní systém ASPI

Systém ASPI je komplexní automatizovaný právní systém pro práci s právními informacemi. Je to pomůcka pro orientaci v našem právním systému, pokrývá všechny předpisy publikované na území ČR, včetně měst a obcí a předpisů Evropské unie. V současnosti je tvořen více než osmdesáti zdroji práva vyvíjející se s ohledem na změny v právním řádu. Veškeré změny máme k dispozici v aktualizovaném i starém znění, abychom si je mohli porovnávat. Předností systému je volitelnost aktualizací, přesné a rychlé vyhledávání požadovaných informací a jejich vzájemná provázanost.

Systém ASPI se skládá z jádra, modulu a služeb. Jádro je pak rozděleno na předpisy, judikaturu a literaturu. Předpisy obsahují všechny předpisy české a slovenské Sbírky zákonů, Sbírky mezinárodních smluv, Sbírky zákonů a nařízení ČSR, kompletně od roku 1918. Dále obsahují předpisy vydané samosprávnými celky – kraji, předpisy ministerstev a ústředních orgánů, nálezy Ústavního soudu publikované ve Sbírce zákonů, předpisy vydané před rokem 1918. Všechny tyto předpisy jsou vzájemně propojeny dle aktivních a pasivních novelizací, prováděcích a nadřazených předpisů a vztahu speciality a subsidiarity. Všechny texty jsou dostupné v aktuálním znění se zachováním historických časových znění až po původní podobu. Judikatura pak nabízí největší dostupný rozsah rozhodnutí národních soudů, ale i výběr rozhodnutí Evropského soudního dvora a Evropského soudu pro lidská práva. Obsahuje rozhodnutí některých jiných úřadů, např. finančního arbitra, veřejného ochránce práv, apod. Jsou zde zpracovány oficiální Sbírky

rozhodnutí Ústavního soudu, Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. V sekci literatura jsou pak zajištěny výklady, komentáře, stanoviska a důvodové zprávy k právním předpisům. Orientuje se na oblast právní, ekonomické, daňové a účetní literatury s přesahem do všech oblastí regulovaných legislativou. Nalezneme zde rovněž stanoviska a výklady ústředních orgánů.

Mezi moduly můžeme nalézt moduly týkající se předpisů Evropské unie a judikatury Evropského soudního dvora. Dále jsou zde k dispozici kalkulačky ASPI. Modul nám umožní výpočet úroků, poplatků, odměn, sazeb a nákladů. Pod záložkou Pracovní právo si lehce vypočítáme nemocenskou, dovolenou, životní minimum či vyúčtování náhrady škody způsobené zaměstnancem nebo zaměstnavatelem. Neustále jsou funkce tohoto modulu rozšiřovány. U modelu Usnesení vlády ČR trvale aktualizované záznamy, jejich vzájemnou provázanost, časové znění novelizovaných textů včetně vyhodnocování změn a rozdílů. Modul Samospráva nám přináší veškeré právní předpisy jak hlavního města Prahy, tak všech měst a obcí na území našeho státu. K dispozici nám jsou např. statuty statutárních měst ČR, tržní řády obcí, ceny a podmínky provozování taxislužby a spousta dalších. Jako velice přínosný bych zmínila modul Vzory. Uživatel zde nalezne vzory smluv ze všech oblastí práva. Vzory jsou automaticky upravovány podle nejnovějších legislativních změn. Ke smlouvě je uveden i krátký komentář. Je zaručeno provázání s ostatními informačními zdroji systému a uvedeny důležité hypertextové odkazy. Modul disponuje snadnou orientací a jednoduchým převodem do textového systému. Jako příklad můžeme uvést vzory pro plnou moc, rozhodnutí a nejrůznější případy. Mezi moduly je rovněž zařazeno Meritum obsahující texty z knižní řady Meritum. Jedná se o příručky s trvale aktuálními informacemi. Příkladem Byty a právo, Daně 2009, Podnikání a Vzory smluv pro podnikatele. Modul Vybraná judikatura je nadstavbovým modelem pro modul Judikatura. Judikáty se zde zobrazují formou právních vět a umožňují nám tak rychlejší přehled v judikatuře dané právní oblasti. Modul Bibliografie obsahuje na desetitisíce bibliografických článků a přes dva tisíce titulů odborných knih. Dobrý nástroj pro hledání zdrojů při práci. Seznam registrů je přístupný v každé verzi systému ASPI. Součástí je živnostenský rejstřík, registr knihoven, registr ekonomických subjektů, registr stran a hnutí, seznam advokátů, seznam bank a poboček zahraničních bank, a mnoho dalších. Posledními moduly jsou pak Texty slovenských předpisů, Balíček doplňkových ekonomických informací a Balíček doplňkových právních informací.

Třetí částí systému ASPI jsou Služby. Služba AlertASPI nám umožňuje pomocí emailů dozvědět se o nejnovějších změnách právních předpisů v námi zvolených právních oblastech. CallASPI je služba, jež nám umožní vytvořit si parametrizovaného zástupce třeba na plochu počítače či do intranetu. Jediným kliknutím si pak otevřeme předem nastavený právní předpis, vzor smlouvy, judikát nebo komentář. SymbioASPI je softwarové propojení mezi modulem Předpisy ASPI a aplikací Microsoft Word, které nám zjednoduší práci při používání textů s odkazem na právní předpisy. Stačí pouze označit text odkazující na právní předpis či paragraf a kliknout pravým tlačítkem myši. Velice dobrá aplikace šetřící především náš čas. Služba StejnopisASPI odkazuje přímo na autentické kopie tištěné Sbírky zákonů, Sbírky mezinárodních smluv, rozšířeno o stejnopis všech Věstníků právních předpisů krajů. Dalšími nadstavbovými službami je možnost pořídit si systém na PDA či mobilní telefon, služba PartnerASPI je možnost připojení na systém pomocí internetu a získání tak nejaktuálnějších informací. AsistASPI je pak služba, která slibuje odpověď do 2 hodin na jakýkoli náš dotaz nebo pomoc s vyhledáním určitého právního předpisu.

Základní cena pro pořízení systému ASPI pro jeden počítač je 20 960 Kč, aktualizace pak každý rok stojí 21 950 Kč. V základní verzi systému jsou pouze některé doplňkové aplikace. Další licence rozšiřující základ pak cenu navyšují.

Právní systém Codexis

Tento právní systém vznikl ve spolupráci České advokátní komory a společnosti ATLAS consulting spol. s.r.o. Systém je spolufinancován prostředky z Evropské unie a také se zaměřuje na právo Evropské unie (Evropského společenství) s provázaností na Českou republiku. Systém vznikl na základě zadání České advokátní komory, jež chtěla zajistit pro své členy aktivní právní informační systém, který naváže legislativu a judikaturu České republiky na předpisy Evropské unie a judikaturu soudních institucí Evropské unie.

Koncepce tohoto softwarového systému umožňuje práci s předpisy Evropského společenství/Evropské unie, práci s judikaturou soudních institucí Evropského společenství/Evropské unie, práci s právními předpisy České republiky a související judikaturou, práci s advokátními předpisy České republiky, vybranými advokátními

předpisy států Evropské unie a se související judikaturou a prací s literaturou. Hlavním rysem produktu je návaznost jednotlivých dokumentů pomocí hypertextových odkazů. Vypadává nám tak pracné vyhledávání souvislostí. Další vlastnosti, jako fulltextové vyhledávání, práce se záložkami, poznámkami, apod., jsou samozřejmostí. Systém v současné době nabízí přes 120 000 dokumentů s pravidelnou měsíční aktualizací a možností přechodu na aktualizaci dvoutýdenní, zaručující neustále aktualizované informace.

Obsahová náplň systému je tvořena tzv. datovými zdroji. Jedná se o účelově definované dokumenty zpracované pro oblast legislativy Evropské unie, judikatury Evropské unie, legislativy České republiky, judikatury České republiky, advokátní předpisy a literaturu. Pokud pracujeme s datovými zdroji, pracujeme s nimi jako se samostatnými zdroji. Jednotlivé datové zdroje nabízejí v řadě případů odlišnou funkcionalitu.

Datový zdroj Legislativa Evropské unie obsahuje primární právo Evropské unie. Tedy zakládající smlouvy Evropského společenství, smlouvy o přistoupení a úmluvy. Dále obsahuje právo sekundární, jedná se o nařízení, směrnice, rozhodnutí, usnesení a doporučení. Jsou zde uloženy všechny dokumenty vydané po 1. 5. 2004.

Judikatura Evropského soudního dvora obsahuje rozhodnutí Soudního dvora a Soudu prvního stupně Evropského společenství, z toho okolo 1600 dokumentů tvoří rozhodnutí o předběžných otázkách. Veškerá rozhodnutí vydaná po 1. 5. 2004 jsou uvedena v českém jazyce.

Legislativa České republiky čerpá ze zdrojů tuzemského právního prostředí. Základem je Sbírka zákonů České republiky v původním znění. Zastoupeny jsou rovněž vybrané předpisy v zapracovaných zněních, tedy historické průřezy jejich novelizací. Další dokumenty z více než čtyřiceti zdrojů jsou zde také zapracovány. Pro příklad mohu uvést Finanční zpravodaj, Cenový věstník či rezortní věstníky.

Judikatura České republiky disponuje vybranou judikaturou Nejvyššího správního soudu České republiky, Nejvyššího soudu České republiky a Ústavního soudu České republiky.

Datový zdroj advokátní předpisy obsahuje interní předpisy České advokátní komory a vybrané předpisy týkající se advokacie, a to jak České republiky, tak Evropské unie.

Datový zdroj literatura je volitelný. Jsou zde uvedeny bibliografické záznamy důležitých knih, sborníků z oblasti práva a ekonomie. Přehled literatury obsahující anotace článků z odborných periodik, plné texty výběrově a tematicky zařazovaných článků a komentářů z řad odborné veřejnosti a informativní dokumenty – důvodové zprávy, informace z resortů aj.

Funkční vlastnosti tohoto systému si zakládají na uživatelské přívětivosti, jednoduchosti a srozumitelnosti ovládání a přehlednosti pracovního prostředí. Výkon je podporován pokročilou technologií zpracování dat, pohodlnou správou uživatelů a podporou individuálních nastavení dle potřeb každého jednotlivce.

Kompletní nápověda je součástí programu, zmíním se zde tedy krátce o funkcích systému. Je ovšem třeba brát v potaz, že každý datový zdroj nemusí disponovat všemi těmito vlastnostmi.

Fulltextové vyhledávání jistě patří k základnímu způsobu vyhledávání informací. Hledá kombinace požadovaných slov a poskytuje seznam všech indexovaných slov pro účinné odvození kontextů a možnosti hledání. Při zadávání dotazu podává informaci, kdy vyhledání nedospěje k výsledku. Umožňuje rovněž zpřesňovat nebo rozšiřovat dotaz s předem očekávaným výsledkem úpravy dotazu.

U Legislativy České republiky jsou novely zpracovány do textů dokumentů. Nabízí tak procházení jednotlivých znění pohybem na časové ose. Možnost rychlého přechodu na znění novelizovaného místa dokumentu před novelou a po novele s rychlým srovnáním rozdílů textů.

Časová osa umožňuje vyhledávání dokumentů, které obsahují pasáže novelizované v určitém časovém období. Cílené procházení míst v dokumentu, která byla novelizována v době, kterou si lze stanovit.

Jednou z dalších vlastností systému je Hledání podle názvů dokumentů nebo čísel CELEX. Hledání dle názvů probíhá přes všechny datové zdroje.

Filtrování dokumentů vybírá požadované dokumenty dle základních popisných údajů dokumentů, jakými jsou vydání, platnost, účinnost, zdroj, oblast apod.

Dokumenty jsou provázány pomocí hypertextových odkazů v textu. Interní odkazy směřují na místa stejného dokumentu – jiné paragrafy, poznámky pod čarou. Externí odkazy pak směřují na jiné dokumenty, popřípadě odstavce jiných dokumentů. Je při tom respektováno datum nastavené na časové ose.

Součástí jsou odkazy na související dokumenty pomocí výčtových seznamů. Například u Legislativy České republiky jsou odkazy na seznamy podzákonných norem, oborových souvisejících dokumentů, dále propojení Legislativy a Judikatury České republiky pomocí seznamu souvisejících judikátů.

Uživatel má možnost vkládání vlastních poznámek do dokumentů. Rovněž si může vytvářet vlastní záložky pro snadné budoucí vyhledávání. Ukládání celých rozpracovaných ploch a uchování výsledků práce pro budoucí použití. Možnost přípravy a předání analýzy problémů v týmu.

Cena základní dodávky pro jednoho uživatele je 12 000 Kč. Cena ročního předplatného je totožná.

Zhodnocení

Popisují pouze tyto dva právní systémy, jelikož jsem měla možnost setkat se s nimi ve škole.

Co se týče vzhledu, tak ten se upřednostňuje u systému Codexis. Působí na mě příznivějším prostředím. Systém ASPI si na vzhled tolik nepotrpí, je vyveden v barvě šedě modro bílé. Nicméně vzhled pro účely těchto systémů není vůbec důležitý.

Po prvním otevření systému ASPI se nám nabídnou dvě okna. Jedno upozorňuje na nejnovější data, která byla do systému přidána a kterého modulu se týkají, a to druhé nás informuje o tipech a novinkách, jež nám systém přináší. U systému Codexis je rozcestník již na úvodní obrazovce. Pokud však již víme číslo či název požadovaného předpisu, můžeme jej napsat rovnou do kolonky ve spodní části okna.

Při další specifikaci vyhledávání nám Codexis opět nabídne rozcestník v podobě kruhu, kde je možnost rovnou vstoupit do fulltextového vyhledávání, vyhledání předpisu dle čísla nebo názvu dokumentu, časové vyhledávání dle změn v čase a pak ještě ku příkladu vstoupení do historie otevíraných dokumentů. U systému ASPI se záložkou Soubor dostaneme k vyhledávání. Otevřeme si pak jednotlivá okna, jako jsou předpisy, judikatura, literatura či vzory. Rychlejšího přístupu dosáhneme pomocí stavového řádku. Pod znakem „§“ nalezneme vyhledávání předpisů, zkratka „Ju“ nás odkazuje na judikaturu, „Li“ na literaturu, „Vz“ na vzory smluv a tak podobně.

Přejdu tedy rovnou k vyhledávání konkrétního právního předpisu. U systému Codexis vybereme záložku Otevřít a zde nabídku Otevřít dokument dle názvu/čísla. Pokud zadáme pouze číslo, systém nám nabídne všechny předpisy pod tímto číslem, my si vybereme požadovaný a stiskneme tlačítko Otevřít. Systém nás poté seznámí s celým zněním předpisu. Na levé straně obrazovky se nám nabídne okno s informacemi o daném předpisu jako datum vydání, počátek účinnosti, konec účinnosti, zpracování, zdroj, po kterém datu proběhlo zpracování změn, datum uzávěrky a datum od kterého se nám budou zvýrazňovat změny. Hypertextové odkazy na související paragrafy jsou samozřejmostí a velice usnadňují orientaci v zákoně. ASPI v tomto směru pracuje podobně. Opět jsem zadala číslo právního předpisu a systém vybral všechny předpisy daného čísla. Po vybrání předpisu se nám otevře okno s informacemi o tomto předpisu. Informace o oblasti úpravy, o datu schválení, platnosti a účinnosti a informaci o umístění ve Sbírce zákonů. Na samotné znění právního předpisu se dostaneme stisknutím tlačítka „O“, pod kterým se skrývá obsah předpisu. Otevře se nám další okno, které je rozděleno na dvě části. V horní části je seznam všech paragrafů a jejich názvů daného předpisu, po kliknutí se dostaneme přímo na požadované místo v zákoně. Hypertextové odkazy v samotném textu zde najdeme rovněž.

Ale proč si vlastně podnikatel pořizuje tak drahé právní systémy? Zejména je to kvůli aktualizacím. Pro podnikatele je velice důležité, aby věděl nejnovější znění zákonů. Systémy si na to ovšem dávají pozor. Důležité je se umět v systému orientovat, vědět, které znění právního předpisu je právě v platnosti, neboť systémy upozorňují na změny i dopředu. V tomto směru se systémy trochu liší. Codexis dokonce umožňuje vybrat si zdůraznění novelizované části textu zákona. V záložce Nástroje vybereme Administraci a

Nastavení, poté Zobrazení a Barevné zvýraznění změn, kde je možnost výběru potvrzení, zvýraznění barevným písmem nebo svislou čarou po stranách novelizované části. V záložce Časová osa vybereme Nastavit zvýraznění změn a zde zadáme datum, od kterého, po které chceme znát znění zákona. Nástroje časové osy umožňují mnoho dalších aplikací a způsobů zvýraznění aktualizací. Pokud chceme u systému ASPI zjistit oblast změn, stiskneme tlačítko „Ob“. Přímo v liště pak máme možnost výběru data, ke kterému chceme vědět novelizaci. Nejdříve se nám totiž vždy zobrazí poslední stav textu. V názvu okna je však upozornění, že text nabývá účinnosti až od určitého data, na to si musíme dát pozor. Po výběru data je hned vedle tlačítko, které nám zobrazí znění zákona před a po datu, které jsme si zadali. Části, ve kterých se texty liší, jsou zvýrazněny. U systému Codexis je časové vyhledávání zvlášť. Po otevření záložky Vyhledat klikneme na Časové vyhledávání. Zde zadáme datum, ke kterému požadujeme znění právního předpisu. Jelikož předpisů je celá řada, umožňuje nám aplikace setřídít dokumenty dle času, typu a názvu dokumentu, dle počtu změn, dle data počátku a konce účinnosti. Dále pak je ještě možnost filtrace dokumentů podle vlastností a fulltextového vyhledávání. Aplikace porovnávání textu je zde také po stisknutí tlačítka se šipkou v panelu.

Přístup k související judikatuře, literatuře a souvisejícím předpisům Evropské unie je jednoduchý u obou systémů. U systému ASPI je opět pomocí zkratk přístupný rovnou kliknutím na panelu rychlé volby a u systému Codexis je funkční záložka vlevo u každého předpisu, který si vyhledáme.

Co jsem však našla u systému Codexis a ASPI ne, je možnost vložení poznámek do textu zákona a možnost vytvoření záložek se zákony, jež používáme nejčastěji. Po kliknutí na text se nám zobrazí nabídka, kde si vybereme možnost vložení poznámky. Buď si můžeme poznámku sami vytvořit ve formě textového dokumentu, dokumentu MS Word, MS Excel či formou internetového odkazu, nebo můžeme použít již dříve vytvořený dokument uložený v počítači. Poznámka se nám poté vytvoří vedle textu zákona v podobě malé ikonky, která po kliknutí poznámku zobrazí. Seznam všech poznámek máme k dispozici v záložce Nástroje. Rovněž vložíme poznámku po kliknutí k paragrafu, který si chceme uložit. Otevře se nám nabídka, kde si zvolíme Vytvořit záložku. Požadovaný paragraf nám již bude nabídnut k uložení, popřípadě si jej můžeme trochu upravit, pokud

požadujeme pouze jeho část. K uloženým záložkám se pak dostaneme pomocí rozcestníku či pomocí záložky Nástroje.

Pro lepší přehlednost v otevíraných oknech je možnost si je uspořádat. Oba systémy mají tyto možnosti podobné, jako uspořádání si oken v kaskádovém zobrazení a podobně, ovšem systém Codexis má o jednu možnost více, a to o možnost databázového zobrazení, která se mi osobně velice líbila. Dle mého názoru nabízí nejpřehlednější zobrazení otevřených oken a nejsnadnější orientaci v textu.

Po možnosti vyzkoušení si těchto dvou právních systémů, musím říct, že jsou oba velice podobné. Základní funkce, jako vyhledávání textů právních předpisů, potřebné judikatury a předpisů Evropské unie, jsou na ovládání jednoduché a přehledné. A tak bych asi nejvíce vyzvedla funkce Codexis vkládání poznámek a možnost uložení si naposledy otevřených oken. Rovněž je pro mě výhercem Codexis, co se vzhledu týče. Působí na mě příjemnějším prostředím, ve kterém se mi lépe pracovalo. Při práci s těmito právními systémy postupně uživatel přichází na to, jak si práci neustále zlepšovat a zrychlovat. Pro některé tipy je dobré využít možnosti manuálu v podobě videa na internetových stránkách obou právních systémů. Z hlediska aktualizací systém ASPI umožňuje denní aktualizaci, systém Codexis pouze měsíční.

Pokud však podnikatel požaduje pouze základní funkce, je systém ASPI jistě dostačující. Proto bude asi největším rozhodujícím faktorem cena. Pro lepší přehled cenové dostupnosti obou systému i s cenami aktualizací jsem informace zpracovala do tabulky č. 4.1. Z tabulky lze vyčíst, že částky jsou poměrně rozdílné. Ne tak jako mezi částkami na pořízení, ale zejména je velký rozdíl u cen aktualizací. Zejména to bude způsobeno tím, že systém ASPI umožňuje až denní aktualizaci. Nutno uvést, že ceny platí pro jeden počítač, pokud chce společnost využívat právní systém na více počítačových jednotkách, musí si připlatit. Ceny pro pořízení právního systému pro více uživatelských jednotek jsou u systému ASPI v podobě deseti procentní slevy za každé další pořízení a u systému Codexis jsou pevně stanoveny částky, pro dva síťové uživatele je částka shodná, pak pro tři činí částka 15 000,- Kč a pro 25 síťových uživatelů pak je pořizovací cena 22 000,- Kč a aktualizace na rok je za 20 000,-Kč. Pokud bych tedy byla podnikatelem, jenž by se měl rozhodnout mezi těmito dvěma právními systémy a měla bych brát ohled na finance, jistě bych se rozhodla pro právní systém Codexis. V průběhu pěti let užívání činí rozdíl v ceně

již okolo 50 000,- Kč, což je nemalá částka. Navíc bych řekla, že systém plně splňuje požadované funkce a pokud podnikatel nutně nepotřebuje znát denní aktuální stav právních předpisů, není nutno vynakládat tak velké finanční prostředky.

Tabulka č. 4.1 Ceník právních systémů

Právní systém	Cena pořízení	Cena aktualizace/rok
ASPI	15 900,-Kč (verze firma)	20 900,- Kč (denní aktualizace)
Codexis	12 000,- Kč (verze standard)	12 000,-Kč (měsíční aktualizace)

Zdroj: www.systemaspi.cz; www.codexisadvokacie.cz

3.2. Upotřebení právních zdrojů v praxi

Na příkladu fiktivní společnosti se pokusím využít získaných poznatků z teoretické části své bakalářské práce. Fiktivní společnost je společností s ručením omezeným, je plátcem DPH, vede daňovou evidenci a zabývá se zpracováním kovových výrobků. Společnost zaměstnává 14 zaměstnanců. O daňovou evidenci se stará zaměstnankyně, jež umí ovládat účetní software, nicméně společnost využívá služeb externí účetní pro jistotu správného zpracování údajů a pomoc při vypracování daňového přiznání.

Každý podnikatel vstupuje do řady obchodních, finančních a dalších vztahů s dodavateli, odběrateli, zahraničními partnery, apod. Pro většinu těchto kontraktů není nutno uzavírat smlouvu, ale je výhodné tento způsob upřednostňovat tam, kde se jedná o částku významnou pro podnikatele. Společnost uzavírá poměrně velké zakázky a potřebuje mít k dispozici různé typy smluv. Vyberu tedy pár typů a pokusím se je zhodnotit ve vybraných zdrojích, jež mi nabízejí možnost vzoru smlouvy. Vzory podnikateli velmi usnadňují cestu k uzavření potřebné smlouvy. Opět připomenu provázanost práva a tak se jedné smlouvy dotýká nespočet paragrafů, a to ještě kombinací různých zákonů. Týká-li se kontrakt podnikatelských subjektů, řídí se dle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v případě, že jde o vztah k občanům, kteří nepodnikají, nalezne jej v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Jakmile druh konkretizujeme, upravujeme náležitosti ve smlouvě

dle souvisejících zákonů. Podnikatel by měl věnovat velkou pozornost smlouvě, kterou podepisuje a řádně ji prostudovat, zejména předmět smlouvy. Pro finanční operace je žádoucí upřednostňovat bezhotovostní styk. [6., str. 234]

Písemná forma smlouvy je zapotřebí, pokud si to strany domluví nebo jestliže to zákon výslovně říká. Dle obchodního zákoníku musí být písemná forma i tehdy, pokud si to jedna smluvní strana přeje. Pro praxi je písemná forma doporučením. Aby se předešlo zmatku, je nutno trvat u každé písemné obchodní smlouvy i o písemnou formu všech dodatků a doplňků smlouvy. [3., str. 33]

Jednou z nejvíce používaných smluv v podnikání je jistě kupní smlouva. Existuje jich celá řada a jsou již vzory kupní smlouvy přímo na konkrétní věci. Pro jednodušší srovnání si vyberu jen kupní smlouvu. Na internetu je celá řada stránek, jež vzory kupní smlouvy nabízí. Nicméně ve srovnání s právním systémem je to pouze kostra. Sice nás může navést, jaké náležitosti by smlouva měla obsahovat, ale ani se nedozvíme, z jakých právních předpisů a paragrafů vychází, abychom si je mohli najít a pročíst a být si tak zcela jisti, že vzor smlouvy je platný a záležitosti jsou uvedeny správně. Naopak, právní systém smlouvu rozebírá do nejmenšího detailu a odkazuje na související paragrafy. Systém tedy vymezí vztah k právním předpisům, pojmové znaky, základní pojmy, náležitosti smlouvy, specifika, formu, jsou zde uvedeny poznámky, judikatura a literatura. Ve všech částech jsou vloženy hypertextové odkazy na právní předpisy. Nakonec je uveden samotný vzor takové smlouvy. Nesmím opomenout, že již mnohé tištěné publikace vycházejí s CD se vzory smluv. Pokud se na celou věc podíváme z hlediska aktualizace, jistě vyhrává právní systém. Nemalá částka, kterou platíme za aktualizace, nám usnadňuje orientaci a šetří čas při hledání. Další jistotou jsou pak pro nás právě CD, ke kterému je dodán aktualizací klíč. Podnikatel tak má opět přístup k nejnovější verzi. Správnost vyhotovení si můžeme zajistit tím, že si zakoupí publikaci vydanou nakladatelstvím zaměřující se na právní tematiku. Některé právní časopisy rovněž k tématu nabídnou i vzor smlouvy. Jednoduchost při vyhledávání vzorů právních smluv na internetu je však v protikladu s její aktuální verzí a zejména samozřejmě s pravdivostí. Opět platí, že na internet může vložit kdokoli jakýkoli vzor smlouvy.

Jedním ze smluv, které jsou poměrně výhodné ve finančně nestabilním prostředí a zajištění si budoucích obchodů, je jistě smlouva o smlouvě budoucí kupní. Společnost se

rozhodla prodat jednu z hal, které vlastní z důvodu nevyužití její kapacity. S kupcem se podnikatel rozhodl sepsat smlouvu budoucí o kupní smlouvě. Po srovnání několika vzorů se dozvěděl základní údaje, jež by taková smlouva měla obsahovat. Po hledání takového vzoru na internetu jsem našla mnoho týkající se nemovitostí, jelikož se tento způsob uzavírání kupní smlouvy při prodeji nemovitosti vyskytuje často. Díky vzoru z právního systému ASPI jsem se dozvěděla, s jakými právními předpisy je tato smlouva v souvislosti. Jedná se o § 34 a násl., § 43 a násl., § 50a, § 132, § 133, § 420 a násl., § 583, § 588 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, § 289 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, § 80 písm. b), § 161 zákona č. 99/1963, občanského soudního řádu, § 1 a násl. zákona č. 265/1992 Sb. o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, § 1 a násl. zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), § 8 a násl. zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, § 3 odst. 1 a odst. 2, § 4 a násl. zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti a o změně zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Jak je ze seznamu patrné, vzory smluv nám jsou velkým pomocníkem. Po srovnání zdrojů jsou náležitosti smlouvy o uzavření budoucí smlouvy kupní o prodeji nemovitosti doba pro uzavření konečné smlouvy, závazek uzavřít ve stanovené lhůtě smlouvu o koupi nemovitosti a dále pak samotné náležitosti kupní smlouvy, jako předmět koupě, kupní cena, případně způsob jeho určení, určení smluvních stran, tedy osoby prodávajícího a osoby kupujícího. Opět i u tohoto druhu smlouvy, jako u všech ostatních bych doporučila radu odborníka.

Jelikož podnikatel nemá zřízeno právní oddělení, může nastat situace, že v případě sporu bude požadovat zastoupení advokáta. K tomu bude potřebovat napsat smlouvu o zastupování účastníka řízení advokátem na plnou moc. Napsat smlouvu ohledně plné moci není nijak obtížnou záležitostí. Důležité je vědět, které náležitosti musí smlouva obsahovat. Bohužel jsem zjistila, že v právním systému ASPI je vzor sice správný, neboť náležitosti se během let nezměnily, ale text odkazuje na starou verzi správního řádu. Na internetu povětšinou nalezneme vzor pro sepsání plné moci všeobecně. Nedopátrala jsem se k tomu, zda jsou přímo v zákoně někde vyjmenovány záležitosti, které by smlouva měla obsahovat. A tak bych se pouze řídila tím, co uvedl právník na internetové stránce zabývající se právem. Zastoupení na základě plné moci je ukotveno v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. Pokud dochází k využití zastoupení na základě právní moci v řízení, je toto

upraveno v §33 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Po porovnání všech vzorů, které jsem měla k dispozici je nejdůležitější, aby byly ve smlouvě uvedeny údaje o zmocniteli a zmocněnci, a to tak, aby je nebylo možno zaměnit se žádnou jinou osobou. Datum a úředně ověřeny podpisy zmocněnce i zmocnitele nesmí chybět.

Vzorů smluv na internetu zas taková spousta není. Objevují se tam základní typy a stává se, že více internetových stránek využívá ty stejné vzory, které získaly z jiné stránky. Pokud se tedy podnikatel rozhodne vypracovat smlouvu dle vzoru, jistě je nejlepším řešením využití zpoplatněného zdroje. Zaručí nám tak poněkud vyšší kvalitu zpracování. Také doporučuji smlouvu projednat s advokátem, nebo opravdu využít zdroje, který také právníci využívají. Zde bych uvedla zejména ty zdroje, které nám zaručují, že vzory smluv jsou zpracovány odborně. Zdroje a ceny vzorů smluv jsou uvedeny v tabulce č. 4.2.

Velice používaným zdrojem jsou stále tištěné zákony s komentářem. Podnikateli tak do poštovní schránky chodily pravidelně informace o změnách zákonů. I v současné době je tato služba využívána, ovšem stále více se již objevují výtisky v internetové verzi. Po průzkumu trhu má podnikatel opět možnost širokého spektra výběru. Možnosti jsem shrnula do tabulky č. 4.3.

Podnikateli bych doporučila edici ÚZ. Nejen z důvodu nízké ceny, ale také zejména díky pravidelné aktualizaci a možnosti výběru potřebného zákona. Rovněž bych vyzvedla možnost bezplatného zasílání emailů o nových vydáních této edice a informací o změnách přepisů. Nevýhodou je, že publikace nejsou komentovány, jsou zde však zvýrazněny změny ve znění právních předpisů. V případě předplatného měsíčníku Poradce, či Zákonů se nám do rukou dostane celé a komentované znění zákonů, což je značnou výhodou. Nesmíme zapomínat na provázanost právního systému, a tak i když podnikatel některé právní předpisy nevyužívá pravidelně, může se stát, že bude najednou potřebovat jiný zákon a je tedy dobré mít jej po ruce. Řešením by tedy mohlo být prohledání vydavatelství, jež jsem doporučila v teoretické části a vyhledání potřebných znění zákonů s komentářem. V tabulce č. 4.3 jsem pro příklad uvedla DPH 2010, výklad s příklady a Daňové zákony od vydavatelství A. Čeněk. Obchodní zákoník s komentářem od nakladatelství Wolters Kluwer, a.s. je sice výborně zpracován a jistě nám prosvětlí význam jednotlivých paragrafů obchodního zákoníku, nicméně si myslím, že je velice podrobný, spíše vyhovující pro praxi samotného právníka než podnikatele.

Tabulka č. 4.2 Srovnání zdrojů vzorů smluv

Zdroj	Cena	Hodnocení
Systém ASPI	20% navýšení ceny 20 900,-	Tento modul právního systému je jistě výhodný, ušetří spoustu času a vzory jsou zpracovány odborníky. Nicméně jsem bohužel narazila na vzory, které jsou stále regulovány dle dnes již neplatných zákonů, což u takto drahého systému považuji za nevhodné.
vzory.cz	zdarma	Pouze základní údaje, poslední aktualizace v roce 2006.
smlouvyzdarma.cz	zdarma	Pouze kostra, základní údaje, poslední aktualizace roku 2008.
zbynekmlcoch.cz	zdarma	Lepší, podrobnější zpracování.
A. Čeněk – nakladatelství a vydavatelství	200 – 700,-	Nespočet publikací nabízejících vzory smluv z nejrůznějších právních oblastí, stačí si vybrat. Zárukou je vypracování odborníky a tudíž docela velká spolehlivost.
smlouvy.cz	950,-	Placený software, který si můžeme jednoduše stáhnout z internetu. Slibuje uspokojit i náročného zákazníka. Obsahuje aktuální znění vybraných zákonů.

Zdroj: www.systemaspi.cz; www.vzory.cz; smlouvyzdarma.blogspot.com; www.zbynekmlcoch.cz; www.alescenek.cz; www.smlouvy.cz

Tabulka č. 4.3 Tištěné publikace

Název	Vydavatelství	Cena	Poznámka
ÚZ	Sagit	70-150,-	Vychází pravidelně při změně zákona, možnost informací o nových vydáních prostřednictvím bezplatného emailu.
Zákony	Poradce s.r.o.	129,-	Předplatným získáte doručení platných zákonů přímo do vaší schránky rozdělených do šesti publikací.
Poradce	Poradce s.r.o.	96,-	Za předplatné necelých 1 000,-Kč ročně se vám do rukou dostanou změny zákonů s komentářem.
Daňové zákony	A. Čeněk	89,-	Nejnovější znění daňových zákonů s důležitým komentářem změn.
DPH 2010, výklad s příklady	A. Čeněk	299,-	Nejen celé znění zákona o DPH, ale rovněž i výklad s příklady, se kterými se může podnikatel setkat v jeho praxi.
Obchodní zákoník	C.H.Beck	108,-	Nejnovější znění obchodního zákoníku a dalších souvisejících zákonů, bohužel však bez komentáře.
Obchodní zákoník. Komentář	Wolters Kluwer, a.s.	2 943,-	Komentovaný obchodní zákoník zpracovaný předními právními odborníky.

Zdroj: *i-poradce.cz;* *www.sagit.cz;* *www.alescenek.cz;* *www.beck.cz;* *obchod.wkcr.cz*

Má fiktivní společnost uzavírá zakázky pravidelně. Určitě bych ji doporučila využít právního systému, na který se může spolehnout. Využívat služeb advokáta by v závěru znamenalo totéž, jako částka využita na pořízení a aktualizace systému. Zároveň si myslím, že přehlednost právního systému a snadné vyhledávání není pro podnikatele nijak obtížnou záležitostí. Seznámí se podrobně s obsahem smlouvy, přečte si příslušné právní předpisy a sám tedy ví, jakou smlouvu uzavírá. Využitím služeb advokáta sice podnikatel

ušetří čas strávený nad sepisem takovéto smlouvy, nicméně nemusí svému advokátovi podat přesné informace ohledně zakázky, nebo jej advokát může špatně pochopit. Napravování takovýchto chyb pak mnohdy zabere více času, jenž je pro podnikatele tak důležitý.

Pokud by společnost měla podnikového právníka, je to pro něj výhodnější z toho hlediska, že právník je s ním v každodenním kontaktu a podrobně zná postup svého zaměstnavatele. Navíc může být seznámen s případem ještě před tím, než dojde k soudnímu řízení. Pokud se podnikatel rozhodne oslovit větší advokátní kancelář, nemusí vědět, jaký advokát mu bude přidělen a navíc nemusí mít jistotu, že jej během soudního řízení bude zastupovat jeden a ten samý člověk. Služeb advokáta se tedy vyplatí využít proto, že při vyhraném sporu budou prohranou stranou uhrazeny všechny výdaje, které podnikateli vznikly během soudního řízení. V případě podnikového právníka si musí podnikatel sám zaplatit svého zaměstnance bez ohledu na výsledek sporu. Pokud bych byla sama v roli podnikatele, který by se měl takto rozhodnout, jistě by záleželo na povaze sporu. Tak jako podnikový zaměstnanec již je seznámen s chodem firmy, tak samozřejmě podnikatel již zná svého zaměstnance. Je si vědom toho, jakému oboru jeho právník rozumí a do čeho jej může pustit. V případě, že bych si byla jista, že právo je na mé straně, rozhodla bych využít služeb advokátní kanceláře, abych tak ušetřila náklady a můj podnikový právník by se mohl věnovat dalším věcem, které by bylo vhodné řešit.

Společnost zaměstnává určitý počet zaměstnanců. Je tedy důležité se orientovat i v tomto směru. Informace ohledně práv zaměstnanců a povinnosti zaměstnavatele je nutno znát. Vše potřebné samozřejmě nalezneme v Zákoníku práce. Zákoník práce je volně dostupný z internetových stránek Veřejné správy. Ze Zákoníku práce se dozvíme vše podstatné. Nejdůležitější věcí pro podnikatele je výpočet správné výše mzdy. Zároveň je nutno vědět, jak vypočítat čistou mzdu, kolik musí podnikatel odvádět na zdravotní a sociální pojištění a popřípadě vědět, jaké slevy poplatník uplatňuje. Nejjednodušším způsobem výpočtu čisté mzdy je využití kalkulačky, kterých je na internetu celá spousta. Nutné je jen si dát pozor, aby jednotlivé sazby byly aktuální pro daný rok. Kalkulačka nám dokonce vypočte i mzdové náklady zaměstnavatele. Nicméně tato služba je vhodná pouze pro orientaci a spíše slouží pro samotného zaměstnance a jeho kontrolu. Majitel mé fiktivní

společnosti používá takový software, jehož součástí je modul mzdy. Ten ovládá již zmíněná pracovnice, ovšem i přesto podnikatel využívá služeb externí účetní.

Dalším směrem je účetnictví. Existence účetních softwarů nám již v mnoha směrech usnadňuje orientaci v právních předpisech a zejména nám usnadňuje cestu při výpočtu daně. Je nutno vědět, zda společnost vede pouze daňovou evidenci, nebo účetnictví. Ekonomických softwarů je na trhu již celá řada. Podnikatel si může vybrat takový, který bude splňovat jeho požadavky. Naopak, pořizovat si software, u něhož by nevyužil všechny jeho vlastnosti, je zbytečné. Má fiktivní společnost zaměstnává jednu pracovníci, která se zabývá administrativou. Kladnou vlastností této zaměstnankyně je její znalost daňové evidence a schopnost pracovat s účetním softwarem. Rozhodla jsem se porovnat pět ekonomických softwarů vhodných pro fiktivní společnost. Seznam softwarů, mezi kterými jsem se rozhodovala, jsou zpracovány v tabulce č. 4.4. Cena je složena z modulů daňové evidence, skladu, mzdové agendy a evidence majetku.

Tabulka č. 4.4 Cena vybraných ekonomických softwarů

Název softwaru	Cena pořízení	Cena aktualizace/rok	Cena školení/hod.
Aconto	8 550,-	8 550,-	480,-
Altus vario	4 500,-	270,-	250,-
Stereo	13 200,-	3 300,-	500,-
WinDUO	zdarma	350,-	120,-
6K	31 000,-	3 800,-	660,- (1. hod. zdarma)

Zdroj: www.ekonomicke-softwary.cz; www.jezeksw.cz; www.winduo.cz; www.6k.cz; www.aconto.cz

Software WinDUO je sice zdarma, ale bohužel ani placená verze nezahrnuje modul pro výpočet mzdy. Z tabulky č. 4.4 je patrné, že cena účetního software se poměrně liší. Ačkoli jsou všechny programy dělány tak, aby byly přizpůsobeny pro společnost jakékoli velikosti, nemusí společnost středního rozsahu, podobně jako má fiktivní společnost

využívat všech možností, které systém nabízí. Po průzkumu těchto softwarů, jsem zjistila, že je pro mou fiktivní společnost nejvýhodnější z hlediska funkce a ceny využívat software Altus vario. Software obsahuje všechny potřebné moduly a je k dostání za poměrně nízkou cenu.

Výhodou administrativní pracovnice je orientace v daňové evidenci i výpočet čisté mzdy zaměstnanců. Ovšem přesto podnikatel ještě využívá služeb externí účetní, které platí okolo 3 000 Kč měsíčně z důvodu kontroly. Jedná se o účetní, která provozuje činnost na živnostenský list. Pracovnice ji čtvrtletně zasílá doklady o transakcích, aby účetní mohla zpracovat daňové prohlášení k DPH.

Po průzkumu trhu se tedy podnikatel rozhodl využívat následující právní zdroje. Jelikož potřebuje vzory smluv, které se řídí nejnovějším zněním zákonů, rozhodl se zakoupit software za 950,- Kč. Nicméně u závažnějších případů rozhodně využije služeb advokáta s praxí v daném oboru. Poté se rozhodl zaregistrovat na internetové stránky vydavatelství Sagit, odkud bude zdarma dostávat nejnovější informace o publikacích a vydání edice ÚZ. Aby se mu do rukou dostávaly komentované zákony, zaplatil předplatné necelých 1 000,-Kč ročně. Z toho důvodu, že podniká v oblasti kovovýroby, bude například potřebovat zákon o odpadech nebo o životním prostředí a další. Rozhodl se pro ekonomický systém Altus vario, jelikož splňuje všechny jeho požadavky, za cenu 4 500,- Kč a poté s roční aktualizací 250,- Kč. Využitím služeb externí účetní měsíčně platí 3 000,- Kč. Dohromady tedy částku 9 450,- Kč. Při využití služeb advokáta se částka liší dle povahy dotazu. Pokud se advokát s klientem nedohodne na odměně za poskytnutí služeb, řídí se výše odměny dle Advokátního tarifu. Ten nalezneme ve Vyhlášce Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ze dne 4. června 1996, o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění vyhlášky č. 235/1997 Sb., vyhlášky č. 484/2000 Sb., vyhlášky č. 68/2003 Sb., vyhlášky č. 618/2004 Sb. a vyhlášky č. 276/2006 Sb. Průměrně se hodinová odměna pohybuje okolo 1 000,-Kč.

Pro srovnání právní systém Codexis vychází na 12 000,- ročně. Využití služeb externí účetní nám tuto částku neovlivní, tu bude podnikatel platit tak i tak. Nicméně pokud bude využívat služeb advokáta často, rozhodně se mu vyplatí koupit právní systém a zaměstnávat právníka, který bude tento systém ovládat a zastupovat společnost při obchodování, neboť sazby za advokáta jsou opravdu vysoké.

4. Závěr

Právní informace jsou vždy nesmírně důležité. A tak vědomost využívání těch správných a věrohodných zdrojů je pro podnikatelskou praxi základním kamenem. Sbírka zákonů je sice právním zdrojem na prvním místě, nicméně není pro podnikatele tím nejlepším řešením. Další zdroje právních informací zde máme proto, aby nám usnadnili orientaci v této sbírce, a hlavně, aby nám osvětlili její význam. A tak komentované publikace týkající se konkrétního zákona jsou vynikajícím pomocníkem pro podnikatele. Z mé bakalářské práce vyplývá, že s rozvojem podnikání a rozvojem internetové sítě rovněž roste rozvoj právních zdrojů pro podnikatele. Není problém si vyhledat jakékoli informace, zákony, publikace, vzory smluv a mnoho dalšího. K podnikateli se však mohou lehce dostat informace nepravdivé a hlavně neaktuální. Největší zbraní podnikatele je tedy znalost renomovaných vydavatelství zabývajících se právní problematikou a umění vyhledat si na internetu ty stránky, jejichž obsah je věrohodný.

Základní právní předpisy týkající se podnikání jsou ukotveny v obchodním zákoníku. Po průzkumu jsem zjistila, že nejvhodnějším zdrojem pro aktuální znění jsou internetové stránky Veřejné správy, kde podnikatel nalezne celou Sbírku zákonů. Pokud uživatel obchodního zákoníku požaduje komentované znění, je vhodnou volbou vydavatelství s letitými zkušenostmi, jež spolupracuje s předními odborníky v této oblasti. Uvedu zejména Wolters Kluwer, a.s., dříve ASPI, a.s., C.H.Beck a Sagit, a.s., dále pak významnou roli na trhu hraje vydavatelství, knihkupectví, antikvariát, internetový obchod a distributor odborné literatury a skript Aleš Čeněk.

Pokud podnikatel hledá informace z jiné právní oblasti, rovněž doporučuji knihy těchto vydavatelství nebo opět portál Veřejné správy. Důležité je, aby monografie byly s co nejnovějším datem vydání, což nám zaručí jejich platnost.

Jelikož jsem předpokládala, že Ministerstvo průmyslu a obchodu, spravující oblast podnikání, rovněž nabídne nějaké zdroje, rozhodla jsem se jej zařadit. Ovšem stránky nabízejí nejrůznější možnosti seminářů a projektů a radí při podnikání, ne však z legislativního hlediska. Až po důkladném hledání jsem objevila odkaz na obchodní zákoník opět na portále Veřejné správy.

Z odborných periodik doporučuji Zpravodaj ÚZ od vydavatelství Sagit, a.s. Zpravodaj se zaměřuje na oblast podnikání a tak podnikateli neunikne nejnovější znění zákona, jež se jej může týkat.

Jako zdroj jsem zmínila knihovnu. Výborná, levná záležitost. Požadovanou monografii si zapůjčíme za roční poplatek. Nevýhodou je, že nám monografie nezůstává napořád, nicméně knihovna umožňuje požadované stránky okopírovat. Nebo se s knihou nejdříve seznámíme a pak se teprve rozhodneme ke koupi.

Mezi zdroje informací jsem zařadila i informace o ostatních ekonomických subjektech, ty se mohou využít například při uzavírání smluv k solventnosti druhé strany. Souhrn jednotlivých registrů utváří Administrativní registr ekonomických subjektů (ARES). Obsahuje informace o zápisu společnosti do Obchodního rejstříku a Živnostenského rejstříku, dále výpisy z Registru ekonomických subjektů Českého statistického úřadu a údaje z registru plátců DPH. Systém tedy podnikateli usnadní vyhledávání dalšího ekonomického subjektu. K těmto systémům jsem rovněž zařadila Centrální registr dlužníků.

Po prohledávání jednotlivých internetových stránek jsem došla k závěru, že důvěryhodné jsou pouze ty na portále veřejné správy. Dalším důvěryhodným zdrojem je rovněž portál businessinfo.cz, ten je spravován Ministerstvem průmyslu a obchodu. Další zdroje nemůžeme pokládat za ty, k nimž se můžeme s důvěrou obracet, mají charakter pouze informační. Nedoporučuji se tedy dle těchto stránek řídit a dávat informacím velkou váhu. Ke článkům a informacím bych přistupovala velice obezřetně.

V praktické části věnuji nejdříve pozornost právním systémům. V mé soukromé soutěži o nejlepší právní systém vyhrál systém Codexis. Rozhodla jsem se pro tento právní systém, i přesto, že systém ASPI vyhrál v aktualizaci. Codexis na mě příjemnějším dojmem, lépe se mi s ním pracovalo a má možnost vložení poznámky do zadaného textu. I možnost uložení si posledního otevřeného předpisu je výhodou. Codexis rovněž vítězí v ceně.

U fiktivní společnosti jsem se rozhodla pro využití monografií, stáhnutí systému pro vzory smluv, účetního softwaru Altus Vario a pro bezplatný odběr aktuálních změn předpisů na stránkách vydavatelství Sagit. Myslím si, že pokud podnikatel ví, odkud má

čerpat aktuální znění právních předpisů, kterým může důvěřovat, má vyhráno. Pomoc advokáta bych tak využila pouze ve sporech, kdy půjde o významnější částky. Rovněž bych využila těchto služeb při vytvoření vzorové kupní smlouvy, kterou bych pak měnila v závislosti na zakázce a odběrateli. Ke koupi právního systému bych se přiklonila jen v případě, kdybych si zakládala právní oddělení a měla tak podnikového právníka, který by jistě tento systém využil lépe. A toto oddělení bych se rozhodla založit pouze při velkém množství uzavíraných zakázek, na které bych už sama nestačila, a využití služeb advokáta by dohromady dávalo větší částku, než plat právníka a nákup právního systému dohromady.

Zdrojů práva je tedy nespočet. Má bakalářská práce by tedy měla částečně ulehčit práci s vyhledáváním a určením důvěryhodnosti.

5. Zdroje

Monografie:

[1.] ELIÁŠ, Karel, et al. *Kurs obchodního práva : Obecná část. Soutěžní právo*. 4. Praha : C.H.Beck, 2004. 649 s. ISBN 80-7179-854-1.

[2.] NESNÍDAL, Jiří. *Obchodní zákoník s komentářem*. 1. Český Těšín : Poradce s.r.o., 2009. 368 s. ISBN 1211-2437.

[3.] POHL, Tomáš. *Abeceda obchodního práva pro podnikatele*. Praha : ASPI Publishing, s.r.o., 2001. 240 s. ISBN 80-86395-18-9.

[4.] POKORNÁ, Jarmila ; KOVAŘÍK, Zdeněk ; ČÁP, Zdeněk, et al. *Obchodní zákoník : Komentář I. díl*. 1. Praha : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2009. 1115 s. ISBN 978-80-7357-491-8.

[5.] PTÁČKOVÁ, Vlasta. *Velký průvodce podnikatele*. 1. Praha : Academia, 1998. 272 s. ISBN 80-200-0667-2.

[6.] VEBER, Jaromír , et al. *Podnikání malé a střední firmy*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2005. 304 s. ISBN 80-247-1069-2.

Elektronické zdroje:

[7.] *ATLAS consulting* [online]. 2001 [cit. 2010-05-03]. Výukové filmy. Dostupné z WWW: <<http://www.atlascon.cz/filmy/video.php?produkt=codexis&typ=low&index=3>>.

[8.] *Beck.cz* [online]. 2002 [cit. 2010-04-29]. Nakladatelství C.H.BECK. Dostupné z WWW: <<http://www.beck.cz/>>.

[9.] *Codexis advokacie* [online]. 2006 [cit. 2010-05-03]. Právní informační systém. Dostupné z WWW: <<http://www.codexisadvokacie.cz/>>.

[10.] *Česká advokátní komora* [online]. 2010 [cit. 2010-05-03]. Česká advokátní komora. Dostupné z WWW: <http://www.cak.cz/pages/index_nosound.html>.

[11.] *Ekonomické Softwary* [online]. 2010 [cit. 2010-04-29]. Účetní program, účetní software. Dostupné z WWW: <<http://www.ekonomicke-softwary.cz/cz/prehled?stranka=2&typsw=ucetnictvi&typspol=stredni&os=wxp>>.

[12.] *Ekonomický software, účetnictví, daňová evidence WinDUO* [online]. 2005 [cit. 2010-04-29]. WINDUO. Dostupné z WWW: <<http://www.winduo.cz/index.php?mid=35&cid=13&ofsY=171>>.

[13.] *EShop C.H.Beck* [online]. 1998 [cit. 2010-05-03]. Právní rozhledy-předplatné 2010. Dostupné z WWW: <<http://eshop.beck.cz/cz/produkt/pravni-rozhledy1-25-predplatne-2010/>>.

[14.] *Internetový obchod Wolters Kluwer ČR, a.s.* [online]. 2009 [cit. 2010-04-29]. Knihy-komentáře. Dostupné z WWW: <<http://obchod.wkcr.cz/obchod/pravo/knihy-komentare.html>>.

[15.] *Ježek software s.r.o.* [online]. 2010 [cit. 2010-04-29]. Ceník STEREO. Dostupné z WWW: <<http://www.jezeksw.cz/stereo/cenik/>>.

[16.] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2005 [cit. 2010-05-03]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/>>.

[17.] *Mudr. Zbyněk Mlčoch* [online]. 2003 [cit. 2010-04-29]. Smlouva o budoucí kupní smlouvě. Dostupné z WWW: <http://www.zbynekmlcoch.cz/info/vzory_pravnich_smluv/smlouva_o_budouci_kupni_smlouve_na_nemovitost_vzora_zdarma_ke_stazeni.html>.

[18.] *PCS-Software, spol. s r.o.* [online]. 2009 [cit. 2010-04-29]. Ceník ACONTO MSP/Corporate. Dostupné z WWW: <<http://www.aconto.cz/ceniky/cenik-aconto-msp-corporate/>>.

[19.] *Podnikatel* [online]. 2007 [cit. 2010-05-03]. Vzory smluv. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/smlouvy/>>.

[20.] *Poradce s.r.o.* [online]. 2010 [cit. 2010-04-29]. Poradce s.r.o. Dostupné z WWW: <<http://i-poradce.cz/default.php?mt=0&mpt=0>>.

[21.] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2003 [cit. 2010-05-03]. Zákony-Vyhledávání. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=106/1999&PC_8411_p=2&PC_8411_l=106/1999&PC_8411_ps=10#10821>.

[22.] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2003 [cit. 2010-05-03]. 513/1991/1 Sb.-Zákony-Vybrané předpisy. Dostupné z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/703/.cmd/ad/.c/311/.ce/10823/.p/8413/_s.155/703?PC_8413_l=513/1991&PC_8413_ps=10&PC_8413_p=1#10823>.

[23.] *Právní informační systém* [online]. 2006 [cit. 2010-04-27]. CODEXIS ADVOKACIE. Dostupné z WWW: <<http://www.codexisadvokacie.cz/cs/standardnicenik.htm>>.

[24.] *Profit* [online]. 2010 [cit. 2010-05-03]. Advokáti a podnikoví právníci. Dostupné z WWW: <<http://www.profit.cz/clanek/advokati-a-podnikovi-pravnicikoho-poslat-za-firmu-do-valky.aspx>>.

[25.] *Sagit* [online]. 1996 [cit. 2010-05-03]. Časopisy. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/pomuckycasopisy.asp?id=82&typ=r&refresh=yes>>.

[26.] *Sagit* [online]. 1996 [cit. 2010-05-03]. Občanské a obchodní právo. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/prehrub.asp?cd=68&typ=r>>.

[27.] *Sagit* [online]. 1996 [cit. 2010-04-29]. Účetnictví, daně, právo. Dostupné z WWW: <<http://www.sagit.cz/pages/uvod.asp?cd=2&typ=r#nuz>>.

[28.] *Smlouvy ČR online* [online]. 2004 [cit. 2010-04-29]. Formuláře, zákony, stavba smlouvy na míru. Dostupné z WWW: <http://www.smlouvy-cr.cz/aol.asp?typ=smlouvy&akce=software&tree=1&akcekrok=sw_smlouvy>.

[29.] *Smlouvy zdarma* [online]. 2010 [cit. 2010-05-03]. Plná moc-vzor ke stažení zdarma. Dostupné z WWW: <<http://smlouvyzdarma.blogspot.com/2008/03/pln-moc-vzor-ke-staen-zdarma.html>>.

[30.] *Systém ASPI* [online]. 2009 [cit. 2010-04-27]. Firma ASPI. Dostupné z WWW: <http://www.systemaspi.cz/Profesni_rezeni/FirmASPI.html>.

[31.] *Systém ASPI* [online]. 2009 [cit. 2010-04-29]. Řešení pro jeden počítač. Dostupné z WWW: <http://www.systemaspi.cz/Cenik/Reseni_pro_jeden_pocitac-3.html>.

[32.] *Ústav státu a práva* [online]. 2010 [cit. 2010-05-03]. Ústav státu a práva. Dostupné z WWW: <<http://www.ilaw.cas.cz/index.php?page=51>>. http://www.systemaspi.cz/Co_je_system_ASPI/Co_je_system_ASPI.html.

[33.] *Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk* [online]. 2007 [cit. 2010-04-29]. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. Dostupné z WWW: <<http://www.alescenek.cz/?map=obchod&cat=75&tspec=komentare&c=0>>.

[34.] *Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk* [online]. 2007 [cit. 2010-04-29]. Vzory smluv a podání + CD. Dostupné z WWW: <<http://www.alescenek.cz/detail/vzory-smluv-a-podani---cd-11-vydani:300003:573236.html>>.

[35.] *Vzory smluv* [online]. 2006 [cit. 2010-04-29]. Vzory. Dostupné z WWW: <<http://www.vzory.cz/>>.

[36.] *Wolters Kluwer ČR, a.s.* [online]. 2009 [cit. 2010-05-03]. Wolters Kluwer ČR, a.s. Dostupné z WWW: <<http://www.wkcr.cz/index.php>>. http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/pod_linky.html

[37.] *6K, spol. s r.o.* [online]. 2010 [cit. 2010-04-29]. 6K. Dostupné z WWW: <<http://www.6k.cz/index.htm>>.

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7.5.2010

.....
Veronika Kubinová

Řeka 161, p. Smilovice, 739 55